

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne, izzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Sporazum v vladi glede volitev

Volitev Državnega odbora

Nesoglasja v vladi odstranjena. — Radikali so gospodarji v Državnem odboru, demokratije pa dobe zato dva ministra. — Kapitularcija DZ za ceno volitev. — Važna avdijenca zunanje-ga ministra dr. Marinkovića.

— Beograd, 21. maja. Z veliko napetostjo pričakovana seja finančnega odbora, na kateri se je izvršila volitev Državnega odbora v smislu pooblastil finančnega zakona, je vse politične kroge precej razočarala. Nasprotja, ki so se pojavila v vladnih vrstah tekem zadnjih dni glede sestave tega odbora, so bila včeraj tik pred plenarno sejo finančnega odbora poravnana. Na sestanku vladne večine finančnega odbora je bil dosežen sporazum glede števila članov, ki jih dobi vsaka izmed obeh vladnih strank in radi česar so vladala še včeraj dopoldne velika nesoglasja. Davidovičevci so popustili v svojih zahtevah, zato pa jim je moral Vukičević odstopiti večje koncesije. Kakor se zahtuje v poučenih krogih, je Vukičević v kompenzacijski pristali nato, da se v najkrajšem času razpusti Narodna skupščina in razpišejo volitve. Pri izpolnitvi vlade, ki bo s tem v zvezi, dobe Davidovičevci še dve ministristvi in tudi glede velikih županov je g. Vukičević pristal na demokratske zahteve. Zato pa imajo radikali v Državnem odboru sedem, Davidovičevci pa štiri svoje zastopnike. Na ta način je bila v zadnjem trenutku odstranjena v vladi kriza, ki je izgledala še včeraj dopoldne neizbežna.

Volitev Državnega odbora na včerajšnji popoldanski seji je bila zelo viharja. V imenu vladne večine je postavil predsednik finančnega odbora, dr. Radonjić predlog, da se izvede volitev po večinskem principu, češ da ne gre za parlamentarno institucijo, marveč le za posvetovalni organ vlade, ki ima predvsem gospodarski značaj. Opozicija je proti temu odločno protestirala in zahtevala volitev po proporciji. Ker pa je vladna večina osvojila predsednikov predlog, je celokupna opozicija demonstrativno zapustila sejo. Vladna večina je nato brez debate soglasno sprejela listo, ki jo je predložila vlada. Izvoljeni so: dr. Radonjić, Ilija Mihajlović, Ljuba Stojadinović-Segedinac, dr. Oton Gavrilović, Andrija Protić, dr. Dušan Subotić, Vlada Miletić, dr. Slavko Sečurov, dr. Sefkija Behnen, Salih Barjić, Gavro Tripković, Jovan Antiparmaković, Voja Veliković in Fran Smodej. Klerikalni poslanec Fran Smodej je bil izvoljen na predlog predsednika finančnega odbora, češ da so si klerikalci to zaslužili z glasovanjem za proračun.

V gospodarskih krogih je sestava Državnega odbora izzvala veliko razočaranje.

Dr. Ravnihar si pripravlja pot v SLS

Značilna izjava dr. Ravniharja proti naprednemu bloku. — Zanj je boj proti klerikalizmu nepotreben, boj proti SLS pa krivičen.

— Zagreb, 21. maja. V zvezi z včerajšnjo sejo načelnstva Slovenske Kmetijske stranke, na kateri se je v navzočnosti Stepana Radića povdarjalo, da je borba proti SLS najaktualnejša naloga slovenskega ljudstva, je ljubljanski dopisnik »Novosti« porabil priliko za anekdotno priobčujo v današnjih »Novostih« razgovore z različnimi slovenskimi politikami o napredni fronti v Sloveniji. Dočim vsi povdarjajo potrebo po vsilni kooperaciji naprednih Slovencev, se edino dr. Vladimir Ravnihar energično zavzema za klerikalce ter se iz-

čaranje. Splošno se je pričakovalo, da bodo izvoljeni v ta odbor priznani strokovnjaki, ki imajo primerno kvalifikacijo, da bi lahko uspešno izvršili naloge, ki naj bi jih imel ta odbor. Tako pa je ustvarjen nov politikum popolnoma v duhu strankarskih intencij vladne večine. Kot absurdum se ugotavlja dejstvo, da je predsednik finančnega odbora, ki tvori prav za prav višjo instanco, ob enem član Državnega odbora. Opozicija najavlja proti temu postopanju vladne večine najenergičnejšo akcijo.

V zvezi s to premostitvijo razdora in nesoglasij v vladni večini so se včeraj zvečer razširile verzije, da bo tekom prvih dni prihodnjega tedna izvedena izpolnitve vlade. Po informacijah v vladnih krogih vlada ne namerava razširiti sedanje koalicije s kako tretjo stranko ali skupino, kakor se je nekaj časa zatirjalo, marveč hoče sprejeti v volilno vlado nekaj neparlamentarcev, predvsem članov Državnega sveta. Imenujeta se podpredsednik Državnega sveta dr. Alaupović in bivši minister Slovenec dr. Sagadin. Vse kaže na to, da sta se obe vladni stranki sporazumeli tudi glede terminov novih volitev. Kljub temu pa obstoja v krogih radikalne stranke še vedno močna struja, ki nastopa proti razpisu volitev in zahteva sodelovanje med vlado in Narodno skupščino.

Velika važnost se pripisuje današnji avdijenci zunanega ministra v Vrmački Banji, kamor je odpotoval včeraj zvečer po doseženem sporazumu glede Državnega odbora in v zvezi s tem glede novih volitev. Splošno se sodi, da je tokrat zelo verjetno, da bo vendar le uspel s svojo zahtevo, da se volitve čimprej razpišejo.

— Beograd, 21. maja. Ministrski predsednik Velja Vukičević je ostal v svojem kabinetu do popoldne. Ko je zapuščal kabinet, je izjavil novinarjem, da jutri verjetno odpotuje v Vrmačko Banjo v avdijenco h kralju. Ta avdijenca sledi neposredno avdijenci zunanega ministra dr. Marinkovića in jo tolmačijo tako, da skušajo radikali vseeno paralizirati akcijo dr. Voje Marinkovića odnosno demokratov, ki vztrajajo pri zahtevi, po razpustu Narodne skupščine. Dopoldne ni bilo nikakih važnih političnih dogodkov. Na popoldanski seji zakonodajnega odbora bo sprejet v celoti zakon o kazenskopravdnem redu.

raža proti napredni fronti. Njegova izjava se glasi takole: »Za 40 let se v Sloveniji brezuspšno vodi borba med klerikalizmom in antiklerikalizmom. Ko je SLS bila na vladi, je storila vse, kar je mogla v korist Slovenije, tako, da so naši pokrajini očitali privilegirani položaj. Zato borba proti tej stranki ni niti malo pravična. Napredno fronta ima svrha, da pomore slovenskim samostalcem zopet do oblasti. Zato smo proti tej fronti.«

Seja Zveze lig DN v Berlinu — Dunaj, 21. maja. Plenarna seja Zveze lig Društva narodov se bo vršila v Berlinu od 24. do 30. maja v Berlinu. Na dnevnem redu je med drugim tudi maršinsko vprašanje. O položaju tirskih Nemcev bo referiral Anglež Napier, ki je lansko leto na licu mesta študiral položaj Nemcev v Južni Tiroli. Ob tej priliki se bo razpravljalo tudi o položaju slovanskih narodnih manjšin v Italiji.

Darujmo za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Lindbergh na poletu iz Amerike v Evropo

Pogumni ameriški letalec je z nenadnim startom otvoril ameriško tekmo za polet preko oceana. — Ob ugodnem vremenu leti nad morjem v smeri proti irski obali. — Napeto pričakanje v ameriški in evropski javnosti. — Navdušenje švedskih rojakov.

— Newyork, 21. maja. Po daljših tihih pripravah se je kapitan Lindbergh včeraj ob 7.52 ameriškega (ob 12.50 evropskega) časa dvignil v zračne višave, da s svojim letalom »Spirit« preleti Atlantski ocean. Vreme je bilo megljeno in deževno. Navzlic temu je Lindbergh ubral ravno smer ter poletel z brzino 170 km na uro. Brezžične vesti javljajo, da je popoldne pri Kap Bretanu zapustil ameriški kontinent in leti v pravcu proti irski obali, proti Jarmouthu. Dosedanje njegove signalizacije, ki jih avtomatično oddaja njegov signalni aparat, javljajo, da so vremenske razmere povoljne. Letalec ima s seboj živila za tri dni, gumijast zloziljiv čoln in malo sivo mačko, ki mu jo je dala mati za jamstvo srečnega poleta.

Mati letalca Lindbergha kaže kljub nevarnemu podjetju svojega sina dosti mir in hladnokrvnost. Startu svojega sina ni hotela prisostvovati in tudi noče sprejemati vesti o njegovem poletu vse dotle dokler pogumni sin ne doseže svojega cilja, ali pa, dokler ne pride vest, da je njegova usoda zapečaten. Vendar je mati trdno prepričana, da bo sinu polet uspel, in izjavlja, da bi ga prav rada spremljala, če bi le imel na letalu prostora. Mati je učiteljica in je po sinovem startu včeraj jutraj kot navadno odšla v šolo in mirno poučuje otroke.

Smer poleta.

— London, 21. maja. Na poletu preko oceana vodi Lindbergh smer od Newyorka severno proti Bostonskemu zalivu preko Kap Bretana in dalje preko St. Johna na Novi Fundlandiji. Glasom brezžične depeše je Lindbergh sredi ob 20. (po evropskem času) letel preko St. Johna, ki je poslednja zapadna točka na Novi Fundlandiji. Odtod je letalec z brzino 170 km nadaljeval smer, ki gre preko oceana do irske zapadne točke Jarmoutha. Zračna proga vsega poleta znaša okrog 6500 km.

— London, 21. maja. Lindbergh si

Dve svečanosti na zagrebški univerzi

Izročitev francoskega odlikovanja prof. dr. Skoku. — Promocija Slobodana Jovanovića za častnega doktorja.

— Zagreb, 21. maja. V klubskih prostorih Cercle Français je bil danes ob 11. dopoldne na svečan način izročen univ. profesorju dr. Petru Skoku francoski red Častne legije. Isti red je bil izročen tudi polkovniku Panti Drašković, poveljniku Savske brigade v Vavršinu. Oba sta bila odlikovana od predsednika francoske republike v znak priznanja za njiju propagando za zblizanje jugoslovenskega in francoskega aroda. Univ. prof. Peter Skok predava na univerzi rumunsko filologijo in je ob tej priliki imel kratko predavanje o razvoju francoske književnosti. Svečanosti je prisostvovalo mnogo že prej odlikovanih viteзов Častne legije, med njimi tudi 80letni Milan Kresić. Francoski konzul Boissier je odlikovancema izročil visoko odlikovanje s kratkim in prisrčnim nagovorom. Lepi svečanosti je predsedoval g. Milan Kresić, ki je svoj lepi govor zaključil z vzklikom: »Vive la France! Zivela Jugoslavija! Zivel predsednik francoske republike! Zivel kralj!«

Svečanosti so prisostvovali zastopniki vojaških in civilnih oblasti.

— Zagreb, 21. maja. V svečano okrašenih promocijskih dvoranah zagrebške univerze je bil danes ob 11. dopoldne v prisotnosti celokupnega profesorskega zbora ter zastopnikov civilnih in vojaških oblasti, predstavnikov znanstvenih kulturnih korporacij in akademске mladine promoviran za častnega doktorja prava zagrebške univerze odlični pravdnik in profesor prava na beograjski univerzi Slobodan Jovanović. Svečani promocijski Slobodana Jovanovića so prisostvovali generali Uzun Mirković, Srečković in Radovanović, veliki župan dr. Kramarić, dekani vseh fakultet z ostalimi profesorji, predsednik Jugoslovenske akademije znanosti Gavranović in drugi. Rektor univerze dr. Ernest Miller je v iskrenih besedah pozdravil promovenca Slobodana Jovanovića in v daljšem govoru očital zasluge in delovanje odličnega znanstvenika na po-

gnalizira stalno, da leti čez Atlantski ocean v pravcu proti irski obali. Po vsej verjetnosti utegne dospeti v Jarmouth jutri ob 8. jutraj.

— Stockholm, 21. maja. Švedska javnost je navdušena nad poletom letalca Lindbergha, ki je švedskega pokolenja. Listi prinašajo obsežne življenjepisne in razne podrobnosti iz njegove letalske karijere. Vsa švedska javnost z napetostjo pričakuje njegov prihod v Evropo.

Presenečenje ameriške javnosti.

— Newyork, 21. maja. Kapetan Lindbergh je s svojim nenadnim startom presenetil vso ameriško javnost, posebno pa še oba pilota Berthauda in Chamberlaina. Spor Chamberlaina in Berthauda z impresarijem »Bellanck« Lewineom, se je tako poostiril, da je med letalcema in podjetnikom prišlo do razdora. Lewine se je odločil odpustiti Berthauda, kar se je zgodilo. Berthaudov namestnik bo norveški poročnik Balchen, katerega je prepustil major Byrd od posadke svoje »Amerike«.

Major Byrd se je včeraj dvignil s svojim velikim aparatom na nov poskusni polet, da preizkusi možno obremenitev. S seboj je vzel sedem ton balasta, torej isto težo, ki jo bo imelo letalo pri poletu preko oceana v Pariz.

Nova De Pinedova nezgoda.

— Newyork, 21. maja. De Pinedo je s svojim novim letalom »Santa Maria II.«, ki ga mu je italijanska vlada poslala v Ameriko, doživel novo nezgodo. Letalo mu je v Quebecu domala zgorelo. Bilo je zasidrano blizu obale tih ladje, ki je nakladala olje in bencin. Na krovu ladje je neki mornar zakuril petrolejsko peč, ki se mu je po nerodnosti preuklenila. Hipoma je bil krov ves v plamenih, a mornarjem se je posrečilo pogasiti ogenj preden se je razširil na De Pinedovo letalo.

Včeraj ob 10.15 ameriškega časa je De Pinedo startal v Quebec in ob 12.35 pristal v Rimonskyju.

Iju pravoznanstva. Kratko je tudi opisal zgodovino in težkočasne promocije. Zagrebška univerza je sklenila že leta 1904., da podeli Slobodanu Jovanoviću častni doktorat, toda nastopile so razne politične in druge ovire, ki so to promocijo preprečile. Nato je imel rektor dr. Miller kratko predavanje o sociološkem razvoju in filozofiji anarhizma.

Slobodan Jovanović se je v toplih besedah zahvalil rektorju za njegov pozdrav ter je izrazil, da je srečen in ponosen, da se šteje med častne doktorje zagrebške univerze, ki je vršila svojo važno kulturno, znanstveno in nacionalno mislijo med svojim narodom, izvršujoč visoke ideale njenega ustanovitelja vladike Strossmayerja.

Jugoslovenski ekskurzist na Češkoslovaškem

— Brno, 21. maja. Danes dopoldne je prispela s praškim brzovlakom v Brno skupina slušateljev poljedelske fakultete beograjske univerze pod vodstvom prof. Gradjevića. Na kolodvoru so pozdravili goste zastopniki Češkoslovaško-jugoslovenske Lige, Kmetijske družbe in drugih korporacij. V nedeljo posetijo Brno jugoslovenski učitelji gluhoemnic, čijih ekskurzijo vodi ravnatelj Zavoda za slepce v Zemunu Ramadanović. V Brnu ostanejo tri dni.

Jadransko morsko kopališče Parenzo (južno od Trsta)

Riviera Palace hotel

Hiša I. vrste, zmerne cene, 14 ha gozda. — Peščeno obzrje. Dunajska kuhinja. Zdravljenje z gozdom od početka julija naprej. Zahtevajte prospekte! Nemški lastnik. — Tudi Grand hotel Florence Bellagio. 1255

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 10.95, Pariz 223.50, London 276.50, Newyork 56.80, Milan 311, Praga 168.60, Berlin 13.48, Dunaj 800.50.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.135, Pariz 20.36, London 25.245, Milan 28.40, Dunaj 73.15. — Trst: Beograd 32.35, London 89, Pariz 71.75, Praga 54.50, Curih 350.

Iz pestre ljubljanske kronike

Ljubljanci v pričakovanju glavnega dobitka loterije. — Premeten slepar v Ljubljani. — Drobiž iz policijske kronike. — Lizol na deželi.

Velik dan, 31. majnik, se bliža, ko bo izžreban pri državni loteriji glavni dobitnik 1.200.000 Din. Tudi ljubljancem s srečkami se bolj in bolj polajša posebna bolezen, ki jo nazivajo »loterijska mrzlica«. Pri bankah se pa že zglasajo ljudje, ki so bili tako srečni, da so že zadeli manjše ali večje dobitke. Tako je zadeli dobitke 40.000 Din ubog kmetič tam iz Sodražice. Vsi iskreno privoščejo revnemu kmetu to srečo. Nekateri pa prihajajo k bankam in prosijo za predjume. To ni mogoče, ker se dobitki izplačujejo šele na podlagi uradne liste, ki bo izdana po končanem žrebanju. Pojavili so se tudi spekulanti, ki skušajo nakupiti vse še neprodane in neizžrebane srečke, ker računajo, da bodo te prišle pri glavnem žrebanju v pošto. Neki bančnik, ki je nakupil veliko množino srečk, je bil te dni tako srečen, da je zadeli dobitke 500 Din.

V Ljubljani se je pred mesecem pojavil eleganten gospod iz Badna pri Dunaju. Nastop je imel sigurne in samozavestne. Izdal se je za lesnega trgovca in je v tem odličnem svojstvu posetil več tukajšnjih lesnih trgovcev ter skušal z njimi skleniti večje lesne kupčije, češ da ima njegova trdka pogodbo z Italijo, da dobavi ogromno količino lesa na račun nemških reparacij.

Bil je to Artur Schlesinger. Trgovci so po večini odklanjali vsako kupčijo z njim. Končno se mu je vendar le posrečilo, da je sklenil z neko ljubljansko ugledno lesno trdko kupčijo za dobavo 2000 m³ rezanega lesa. Pri podpisu pogodbe pa je gospodim pripomnil, da naj mu dajo 2500 Din, ker je slučajno v denarnih stiskah, a ima nakazilo nemške »Reichsbank« na podružnico Prve hrvatske Stečionice za 1000 mark. Napravili so vse potrebne formalnosti, da se ta ček odstopi lesni trdku. Artur Schlesinger je nato popihal iz Ljubljane, a trdka je zastoj čakala na ček. Povprašala je pri Prvi hrvatski Stečionici, a tu so ji odgovorili, da ne vedo o nikakem takem čeku »Reichsbank«. Pozneje je trdka prejela informacije, da je Artur Schlesinger velik goljuf, ki je specializiral za goljufije v lesni trgovini. Pred leti je že opeharil neko badensko trdko za 60.000 šilingov. Trdka je sedaj podala ovadbo proti Schlesingerju.

V Ljubljani je zadnje čase pravecati mir pred velikimi zločinci. Vlada naravnost prijetna idila. Včeraj je policija zaprla dva moška, enega radi beračenja in Italijana Marce lina Giuglielma, ker je prekoratil državno mejo. Marcelino pravi, da ne more več živeti v solnčni Italiji. Prijavljeni sta dve tatvini, dalje slučaj telesne poškodbe in 13 voznikov radi cestnopolicijskega reda. Učenček Alojzij Kuharič se je povrnil k svojim staršem.

V Vodmatskem trgu stanujoča privatna uradnica je policiji naznanila, da ji je bila včeraj med 16. in 17. uro ukradena iz njene nezaklenjene sobe nova ženska torbica, v kateri je bilo 130 Din gotovine in nove mašne bukvice. Škoda ima 290 Din. — Bančnemu uradniku Ferdinandu Pfeiterju je neznan tat odpeljal psa volčje pasme, ki čuje na ime »Pazic«.

Ze nekaj dni vlada v Ljubljani splošni nočni mir. Ponočniki in veseljaki mirujejo in nočejo več plačevati denarnih kazni. Pravijo, da so začeli sedaj stavkati, pravi vzrok pa je, da je v njih žepih grozanska suša. Le v Florijanski ulici je bil sredi na dvorišču neko gostilne incident, katerega zadnji akor bo pred sodiščem. Skladiščnik Rudolf Jovanik je prišel v konflikt z močnim S. Hotel ga je baš udaril z boksjerom, ko ga je S. sunil z nogo v dimlje tako močno, da so ga prepeljali z rešilnim avtom v javno bolnico.

Snoči ob 18. je preminula v javni bolnici 24letna mladenka, brezposelna delavka Franciška Nadižovec. Ze dlje časa je bila brez službe. Stanovala v Zgornji Senici pri Medvohu. Včeraj okoli 8. je iz obupa izpila večjo količino lizola. Domači so nato oznanili, kako se mladenka vije v hudih bolečinah. Obvestili so orožnike v Medvohu, ki so takoj telefonirali po rešilni avto v Ljubljano. Med tem časom so mladenko naložili na kmetški voz ter jo peljali proti Ljubljani. Potoma je nasproti pridrvel rešilni avto, ki je Francovo prevzel v avto ter z njo odvrtil v ljubljansko bolnico. Zdravniki so ji sicer skušali rešiti življenje, toda bilo je prepozno. Podlegla je. Lizol je prišel torej v rabo tudi na deželi pri samomorih, dočim je bilo doslej na kmetih običajno, da so se samomorilni kandidati obešali...

Gripe, prehlaje, revme
nas najbolj sigurno obvaruje
»BRAZAY«
francosko žganje.

zak. Dobiva se povsod. zašč.

Naša jubilejna nagrada za maj zopet v pravih rokah

Ljubljana, 21. maja 1927.
Majniška jubilejna nagrada «Slovenskega Naroda» v znesku Din 1000 je prišla, kakor vse dosedanje, zopet v prave roke. Prejel jo je g. Anton Novak, vpokojeni strojevodja iz Radovljice, ki bo ravno v torko dopolnil 78 let in je že od leta 1880. zvest naš ročni našega lista.

Srečnosni izvod «Slovenskega Naroda» za maj je šel po svetu minuli četrtek. Priromal je v Radovljico včeraj dopoldne, v roke soproge g. Novaka, ki se je ravno zadrževal izven doma na svoji nivi. Ko je proti poldnevju prišel g. Novak domov, mu je gospa soproga pokazala žig, češ:

— Morda je pa to res za nagrado!
— Pa stopimo vprašat v Ljubljano, je dejal g. Novak in danes jutraj se del na vlak, saj ga vsa vožnja do Ljubljane stane kot železniškega vpokojenca ravno 1 Din. To je edina ugodnost

železniških upokojencev. Tako je torej gosp. Novak prišel danes dopoldne v Ljubljano, kjer smo mu prav veselje pridili, da je izvod prišel v prave roke in mu izplačali tisočak.

G. Novak, senior iz garde naših starih, zvestih naročnikov, je čvrsta narodna korenina. Sokol je že od leta 1865., tovariš Graselija, pok. Drenika in drugih naših prvih sokolskih delavcev. Od 1. 1903. se nahaja v pokoju in bi s kronsko pokojnino preživljal hude čase, ako ne bi k sreči imel hišice z vrhom v Radovljici, kjer na svoja stara leta preživlja zasluženi pokoj v miru, skromnosti in tihih zadovoljstvih. V torko bo torej ravno praznoval 78letnico svojega rojstva in ob tej priložnosti mu bo dobrodošlo naš «Jurij», ki smo ga zvestemu naročniku izročili z željo, da bi nam g. Novak poživel še mnoga leta zdrava, zaveden in tako čil, kakor je danes.

okrog in se živahno razgovarjala. — Okrog 10. dopoldne sta se vrnili po isti poti in počivala blizu ograje pod gričkom, kjer so pozneje našli moža ranjenega. Policija torej zaključuje, da se je pri belem dnevu izvršilo razbojstvo. Ugotovila je tudi, da se mož zove Ekler in da je trgovski pomočnik iz Novoga. Mož je to potrdil, toda o dogodku nadalje noče ničesar izpovedati, četudi je pri polni zavesti.

Sokol

Javna telovadba

Ljubljanskega Sokola v nedeljo dne 22. t. m. v Tivoliju. — Začetek ob 4. uri popoldne.

Preklic klevete

V Murški Soboti v Prekmurju izhaja klerikalni list «Novine», ki je hotel škodovati ugledu Sokolstva z raznimi očitki in klevetami, čeprav je mogel čitati v ljubljanskem «Slovencu» javen preklic glede raznih klevet na Sokolstvo. Starešinstvo JSS je vložilo na okrožno sodišče v Mariboru tožbo proti «Novinam», da jim ponudi na ta način dokaz resnice. No, «Novine» so iz strahu pred prav obžutnimi posledicami lepo zaprosile odpuščanja in priobčile v prekmurškini na prav vidnem mestu sledečo izjavo:

»V našem listu štev. 12. z dne 20. marca 1927. smo pod naslovom «Rešavimo mladino» inenavdali sokolska društva oziroma Sokole brezverske. Prepričali smo se, da je ta očitek krivičen. Sokolstvo stoji najmirneje na svoji stališči, da je vera najpomembnejši in najsveteljši del znotrajnjega življenja vsakega posamičnega. I te bistveni deli človekovega svetovnega naziranja Sokolstvo ceni in ga spoštuje. Ne je tega brezversko. Zato svoji neosnovani očitki obžalujemo, ar smo delali z njim Sokolom krivico.

Uredništvo.

Za «Slovencem» so prišli na vrsto s tako izjavo prekmurške «Novine» in Sokolstvo zdaj upa, da bo imelo pred klevetami mir.

— Poljsko Sokolstvo priredi ob priliki 60letnice prvega poljskega sokolskega društva v Lvovu 5. in 6. junija velike svetčanosti.

— Šola Slovenskega sokolskega Saveza se bo vršila od 21. do 30. maja v Pragi. Tla sta odpovala danes starosta JSS br. E. Gangl in načelnik br. D. Murnik kot oficijalna zastopnika in predavatelja za JSS. Z njima potuje tudi 10 bratov iz Zup Ljubljani: Celje, Maribor, Kranj, Zagreb in Split, ki se udeležijo šole kot poslušalci.

— Sokolska župa v Tuzli ne priredi letošnjega zletja, pač pa okrožne zlete in župne lahkoatletске tekme in sicer za članice, članice, možki ter ženski naraščajo. Na lahkoatletskih tekmah naj se točno pokaže tehnična moč in delo posamičnih društev.

— Sokolsko društvo v Zavidoviču (Bosna) more zaposliti v industrijskem podjetju kot ključavničarja tehnično sposobnega Sokola. Ponudbe je nasloviti na Sokolsko društvo Zavidovič (Bosna).

— Sokolski Glasnik, uradno glasilo JSS, prinaša v 8. številki t. l. tole vsebino: Sokolski dom na Taboru v Ljubljani. — V. pokrajinski slet JSS v Ljubljani. — Brat dr. Jindra Vaníček — sokolski jubilarac. — Iz starešinstva JSS. — Iz župe. — Iz slaven-skega Sokolstva. — Razno.

— Bratska društva Slovenije in iz bližnjih hrvaških žup naprošamo, da v dneh 13 in 14. avgusta t. l. ko praznuje Sokolsko društvo v Novem mestu, tretje po starosti v Sloveniji, svojo 40letnico, ne prirejajo nikakih prireditev v svojih območjih, temveč naj pohite v velikem številu k nam, v lepo dolensko metropolo, in pripomorejo k lepi slavi našega jubileja. Na svidenje!

— Beogradska sokolska župa priredi 23. in 24. t. m. v Beogradu v Košutnjaku župni naraščajski zlet, združen s tekmami.

— Novo sokolsko društvo je bilo ustanovljeno v zadnjem času v Perastu (Dalmacija).

— Sokolsko društvo v Dugaresi zamore preskrbeti namestitve v velikem podjetju dvema sokolskima prednjakoma. Namestitve je stalna in v poštev pridejo v prvi vrsti mižarji in strugarji. Reflektanti naj se obrnejo direktno na Sokolsko društvo Dugaresa pri Karlovcu.

Sport

Nedeljski sport v Ljubljani

Nogometne, lahkoatletske in kolesarske prireditve.

Jutrišnja nedelja poteče v Ljubljani v znamenju sporta. Prijavljenih je nebroj sportnih prireditev vseh vrst. Zanimanje sportnikov bo predvsem osredotočeno na zopetno srečanje med starima rivaloma.

Ilirijo in Primorjem.

Oba tekmeča se srečata topot v borbi za prehodni pokal LNP. Tekma bo torej nekakša repriza ljubljanskega nogometnega derbija. V zadnjem srečanju je Primorju uspelo Ilirijo občutno poraziti v razmerju 6 : 3. Ilirija bo jutri gotovo napela vse sile, da se rehabilitira, nasprotno pa bo Primorje znova skušalo dokazati, da njegova zmaga ni bila zgolj slučajna. Ker nastopita obe moštvi s kompletnimi postavami, se obeta napeta borba do skrajnosti. Tekma se prične ob 17.30 na igrišču Primorja. V predtekmi se srečata Panonija in Slavija.

Druga prireditev večjega stila bo internacionalni meeting SK Ilirije.

Meeting se prične ob 14. in bo to brezdvoma ena največjih letošnjih lahkoatletskih prireditev. Starta elita naših najboljših atletov, članov Ilirije in Primorja, dalje so prijavljeni Mariborčani, Hašk in Gradjanski iz Zagreba ter atleti iz Celovca in Gradca. Miting je razpisan tudi za dame in bodo na startu tudi naše najboljšie lahkoatletkinje. — Tretja prireditev, za katero tudi vlada izredno zanimanje, je

Kolesarska dirka ASK Primorje

Dirka se vrši ob 15. start in cilj je pri km 1.200 na Dunajski cesti (gostilna Kačič). Dirka bo ena najzanimivejših tekem zadnjih let. Na startu je prijavljenih 52 dirkačev, člani «Primorja», «Ilirije», «Save», «Sore», «Diska», «Tržiča», «Vrhniče», «Kolesarskega kluba Celje», dalje dirkači iz Maribora in Zagreba. Ker je večina dirkačev v dobri formi, se obeta ostrina in napeta borba. — Zvečer bo ob 20. v vseh prostorih Zvezde sportna zabava in razdelitev daril.

— SK Slavija (hazena sekcija). Ker namerava upravni odbor zopet ustanoviti hazena sekcijo, prosí upravni odbor vse svoje bivše hazenašice, kakor tudi ostale, ki nameravajo gojiti to panogo sporta, da pošljejo svoje prijave na naslov: SK Slavija, Novi Vodmat 18, pri Ljubljani.

— Službeno iz Lhp. Prvenstvena tekma Ilirija - Atena se preloži na ponedeljek 23. t. m. ob 18.30. Igrišče Ilirije. — T. j. n. k.

— SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Na internacionalnem meetingu jutri v nedeljo nastopijo sledeči tekmovalci, ki naj bodo zanesljivo ob 18.30 na prostoru: Habič, Pavšič, Režek Iv., Stepišnik, Omersa, Gabersček, Osterman, Senčar, Zuccato, Gregorka, Šiftar, Megušar, Strekelj, Vrhovec J., Derganc, Zupan, Smernu, Banko, Vrhovec Al., Orehek, Zore, Gradišar, Režek B., Kalčič, Outraga. — Možki in damski lahkoatletski miting SK Ilirije. Vsi atleti in sodniki se opozarjajo, da prične meeting točno ob 14. v sledečem vrstnem redu: 1. 100 m predteki možki, 2. 200 m predteki dame, 3. skok v vis možki, 3. a. kopje dame, 4. 100 m finale, 5. 200 m finale, 6. disk možki, 6. a. kroga dame, 7. 800 m možki, 7. a. skok v daljo dame, 8. kroga možki, 8. a. disk dame, 10. hoja 1000 m, 10. a. skok ob palci, 11. 80 m finale, 12. kopje možki, 12. a. skok v vis dame, 13. 3000 m, 14. 4 × 75 m dame, 15. 4 × 100 m možki. SK Ilirija.

Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani! Velik monumentalni velefilm

? MONSTRUM ?

Misteriozni film, v katerem se secirajo živi ljudje — Dr. Edwards contra Dr. Ziska — Hiša misterij in groze — Skrivnostna ogledala — Moderni sanatorij ali norišnica — Zaljubljeni Johnny in lepa Betty — Nevhita in misteriozno svetlo — V pasti — Nemi Atleti Caliban — Črez skrivnostne hodnike v misteriozno klet — Električni stol — Interesantna rešitev eno minuto pred smrtjo. V vlogi dr. Ziska briljira izvrstni in nedosegljivi

PREDSTAVE JUTRI V NEDELJO OB: 3., pol 5., 6., pol 8, 9.

LON CHANEY

Preskrbite si pravočasno vstopnice!

ELITNI KINO MATICA, — najudobnejši kino v Ljubljani. — Telefon 2624.

Vi hočete

varčevati in vendarle okusno jesti. — Potem rabite samo

MAGGI ZABELO

Vi boste potrebovali manj mesa in kosti in vaše juhe, prikuhe, omake, bodo vseeno močne in okusne.

Zahtevajte izrečno «Maggi» jevo zabelo» ter pazite prosim, na ime «MAGGI» na «rumeno-rdeči» etiketi.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 21. maja 1927; katoliški: Timotej; pravoslavni: 8. maja 1927. Ev. Jož van.

Jutri: Nedelja, 22. maja 1927; katoliški: Emilija; pravoslavni: 9. maja Pr. M. s. Nik. DANASNE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: ob 15. »Triglavska bajka«.

Kino Matica: »Tovariši smrti na radiovalu 1000«.

Predavanja: Ob 20. na univerzi: Prof. Mihajlo Jasinski: »Mednarodni bizantološki kongres in sodelovanje ruskih učenjakov«.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Gledališča: Drama: »Ingeborg«.

Kino Matica: »Tovariši smrti na radiovalu 1000«.

Film ZKD: Ob 9.30 in 11. v Matici: »Čebela«.

Telovadba Ljubljanskega Sokola ob 16. Sport: Ob 14.: Internacionalni miting SK Ilirije; ob 15.: Kolesarska dirka ASK Primorje; ob 17.30 pokalna tekma Ilirija - Primorje (na Primorju).

DEŽURNE LEKARNE.

Dane in jutri: Bohine, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

TA NAŠE NAROČNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij F, G in H.

Konec pomladnega zasedanja porote v Ljubljani

Ko se je popoldne zasedanje nadaljevalo, je predsednik prebral pismo o glasu: Nande in Janez sta znana kot pridna, delavna človeka, dojem je bil France že dvakrat kaznovan radi goljufije in širikarji radi tatvine.

Porotnikom je bilo stavljenih 5 vprašanj o krivdi, 3 radi Nandeta, če je kriv, da je novembra ali decembra 1925 vzel državni železnici v družbi 914 kil kompozicije, vredne 51.184 Din, ter začetkom aprila 1926 železo in deske, vredne 18.956 Din in nekaj bodeče žice in strešne lepence, vredne 190 Din. A četrti in peto vprašanje se tiče Janeza, če je kriv, da je vzel aprila 1926 v družbi pločevino, železo in deske, žico in strešno lepenco v skupni vrednosti 22.669 Din. V izredno toplih zagovorih sta se zavzela za obtožena zagovornika dr. Zirovnik in dr. Torgnag. Prvi je omenil, da je država sama premalo skrbela za svoje stvari, kakor n. pr. za vagon in stroje v Zalugu, a tu nastopa železniška uprava tako strogo. Oba sta že itak preveč kaznovana, saj sta izgubila službo in pokojnino, Nande za 20 let, a Janez za 12 let.

Aviditorji je navdušeno ploskali. Porotniki so drugo, tretje, četrto in peto vprašanje o krivdi potrdili, nakar sta bila obsojena: Nande Z. na 14 mesecev težke ječe, a Janez K. na 1 leto težke ječe, oba radi hudodelstva tatvine po §§ 171, 173, 174, 176, 179 k. z. Ker je bila škoda poravnana in ker se nista bila kaznovana, je bilo to olajšilo. Radi tatvine kompozicije je Nande Z. oproščen.

Predsedoval je viš. dež. sodni svetnik Antloga, votlrala sta svetnik dr. Mohorič in okr. sodnik dr. Petelin, državno pravdnstvo je zastopal dr. Mastnak. Razprava je trajala do 20.30.

S tem je bilo letošnje pomladansko porotno zasedanje zaključeno.

Frank Heller:

25

Novi Napoleon

Roman.

Postava, ki sem jo pričaral v svoji fantaziji, je stala naenkrat kraj mene v temi! Odražala se je na skalni steni z desne strani, čelo je bilo nagubano, roke prekrižane na prsih. — Kaj — kaj —

Obdolžiti sem hotel svoje živce. Ko sem pa zagledal Napoleona tik pred seboj v nočni temi, sem storil isto, kar so storili pred sto leti mnogi slavni generali še prej, predno so ga zagledali. Nabrusil sem pete in jo popihal, ne da bi gledal naprej ali nazaj. Posledice niso izostale. Steza je izginila pod mojimi nogami in tretjič v oni usodni noči sem telebnil v neznano globino.

Toda to pot me ni sprejela gozdna vila v svoje mehko naročje. Nasprotno, telebnil sem v graben, kjer je vladala taka tema, da se mi je zdelo, da ležim pred vhom v peklu.

Pogovor pravi, da vhod v peklo ni težak. V naslednjem trenutku sem zadel z glavo ob kamen in minilo me je zanimanje za vse, kar se je potem zgodilo.

Ko sem se polagoma zopet zavedel, sem imel občutek, ki mi je bil neznan. Bil sem strašno žejen. Iztegnil sem roko po steklenici vode. Roka se je vrnila s kamnom.

Sedel sem in začel zbirati svoje duševne moči.

Spoznal sem, da sedim na dnu grabna med nekimi bodečimi listnatimi rastlinami. Okrog je rastle trnje, kaktusi in vse polno zelenih, košatih rastlin, od katerih so se širile polne, prijetne in ostre vonjave. Stoletni gozd se je razprostiral pred menoj in pod menoj, nikjer ni bilo videti dima, nikjer sledov človeškega bitja. Tri korake dalje sem pa zagledal nekaj, kar mi je napolnilo srce z nepopisno radostjo. Bil je potok.

Vstal sem in se odmajal k potoku. Dotlel nisem še nikoli pil kot Izraelci ob potoku Harodu, toda izkazalo se je, da je to lahko in celo prijetno. Voda v potoku je bila sveža ko rosa in žuborela je kakor glas, ki sem ga poznal. Srkal sem jo z nekako halucinacijo, da se moje ustnice dotikajo ust, čijih kotički so kakor konec poljuba in začetek smeha. Zakaj sem prav za prav pobegnil iz hotela Napoleona Velikega? To je bila blaznost. Recimo, da je bil to hotel posebne vrste in moja bodočnost v njem dvomljiva — toda imel sem nekatere

udobnosti, ki jih žuboreči potok v gozdu ni mogel nadomestiti. Ako bi bil ostal v hotelu, bi samo pritisnil na zvonec in že bi bilo konec. Tako sem pa sedel tu v pragozdu daleč od ljudi in vsi udje so me boleli.

Naenkrat sem začel glas, ki je dejal: — Če ste uredili svoje zadeve in če nimate nič proti, bi mi morda priskočili na pomoč.

Ako bi se bila prikazala iz potoka Meduza, bi se ne bil ustrašil tako, kakor sem se ustrašil neznanega glasu. Mar nisem bil sam v pragozdu? Moje oči so to prav kar ugotovile. In vendar sem slišal glas.

— Gotovo me niste opazili. Če ste potožili žej, bi vam bil zelo hvaležen, ako mi priskočite na pomoč.

Zopet se je začel glas! Oziral sem se na vse strani, toda nikjer nisem videl niti sence človeškega bitja. Predsnočnim in snočim sem videl strahove. Zdal sem slišal glasove. Bil sem torej žrtev dvojne halucinacije. To je bila posledica mojega poklica. Človek ne sme neznanovano napenjati svoje fantazije toliko let.

— I say! Ali mi nečete pomagati? Sedim tu na drevesu že drugi dan in če me ne uslišite, ostanem še nadalje tu kot strašilo.

Sele zdaj sem spoznal, da govori neznanec angleško. Sele zdaj sem se ozrl navzgor. In zagledal sem nekaj posebnega.

Nad menoj se je košatil mogočni hrast, čigar veje so bile zveržene kakor Laokoonove miške. Med vejami sem zagledal čuden obraz. Ali je bil to obraz gozdne vile? Ne. Bil je možki obraz, kosmat, umazan in izmučen. Za obrazom sem opazil vrat in pleča, ovita z nečim, kar je spominjalo na Laokoonovo kačo. Ko sem pa natančneje pogledal, sem spoznal, da je vrv, ki se izgublja nekje v hrastovih vejah.

Ali je visela tam gori žrtev ponesrečene usmrtnice? Oči so pričale o tem, kajti bile so kakor okrogle porcelanaste krogle in so molele izpod čela. Toda v njihovi porcelanasti modri barvi sem opazil nekaj znanega in kmalu sem imel ključ od zagonetke v rokah.

Mož na hrastu je bil prvi zračni bandit na svetu.

Torej, kako ste se odločili? — Je vprašal hripav glas. — Ali naj prečepim tu še eno noč? Bo pač zadnja v mojem življenju.

— Saj že grem — sem vzkliknil. — Potrpajte trenutke!

Hrast je bil debel in da ni bilo gr

na deblu, bi ne bil mogel splezati nanj. Po grčah sem bil pa kmalu med vejami. Mož nad menoj mi je kazal pot na ta način, da je neprestano kričal. Kmalu sem opazil med zelenjem njegov okrogli obraz, ki se je smehljaj nad menoj kakor arhangelovo obličje na Michelangelovi nastropni sliki.

— Tristo vragov, ali imate nož?

Segel sem v žep. Da, nož so mi pustili. Napoleonovi pazniki niso bili tu!

— Svojo nož sem namreč izgubil. Včeraj, ko sem se skušal rešiti iz te pasti. Tudi jestvine so šle k vragu — do konjaka pa nisem mogel, grom in strela. Morda ga pa dosežete vi. Mišlim, da je v desnem zunanjem žepu sem našel ploščato stekleničico. Nagnil jo je in za

tisnil oči.

— Sodeč po vaši opremlji, — sem dejal smeje, — ste pričakovali, da padete s padalom na drevo.

— S padalom? Kaj hočete reči?

Ustrelil sem naravnost v tarčo.

— Saj smo vendar leteli skupaj s hidroplanom, ki ste ga oropali, dragi mr. Graham!

Pogledal me je z izbuljenimi očmi.

— V hidroplanu! Vi veste, kdo sem? Kdo ste na vi?

Matica živih in mrtvih Srbov, Hrvatov in Slovencev

Po večletnih pripravah se je ustanovilo v Beogradu društvo pod gornjim imenom, z nalogo, delati na medsebojnem spoznavanju in zbliževanju Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Društvo hoče predvsem skrbeti, da bo ves narod dajal dolžno spoštovanje vsem urovcim, ki so kaj dobrega storili za naš narod. Predvsem želi novo društvo zbrati imena vseh onih, ki so se žrtvovali v osvobodilnih vojnah od 1912 do 1918, da bi na dan prve desetletnice naše osvoboditve in ujedinjenja, t. j. 1. decembra 1928, vedeli vsaj za njihovo številno in njihova imena — česar vsega do danes po devetih letih po teh vojnah še vedno ne vemo. Tega dne naj bi jim vse občine v naši državi postavile dostojen spomenik — na eni strani skromen, z druge strani praktičen. Skromen v tem, da bi vsaka občina v svoji občinski pisarni, v svojih šolah ali cerkvah postavila umetniško izdelane diplome z imeni vseh svojih vojnih žrtev; skromen tudi v tem, da bi občina poklonila vsaki družini pogrešanih vojakov — borcev ali vojnih invalidov na ta dan manjšo diplomu z imenom njihove žrte. Praktičen pa naj bi bil ta spomenik v tem, da bi vsaka občina doletela resno proučila stanje in potrebe svojih vojnih invalidov, družin padlih borcev, in vojnih sirot, na temelju tega proučavanja morala bi občina po svoji moči nekaj napraviti, kar bi bilo od trajne praktične vrednosti za naše še živeče vojne žrte.

Novo društvo hoče dalje zbirati in objavljati vse podatke, ki bi mogli nam samim in tujcem dati verno sliko našega narodnega življenja in dela. Za proučavanje prve desetletnice naše osvoboditve in ujedinjenja izide Jubijski Zbornik na 1000 straneh z mnogimi slikami — in to v srbski, hrvatski in slovenski izdaji — v katerem bi bilo sicer znanstveno, ali za vsakega kolikor toliko pismenega človeka lahko umljivo napisano, kako je prišlo do 1. decembra 1918, in kaj se je napravilo in kako od tedaj naprej; do kje smo prišli po desetih letih skupnega življenja in dela in kaj moramo napraviti in ostvariti v drugem desetletju. Na tak način bi bil Zbornik, ki informira o vsem, kar je važno za naš obstanek, napredek in bodočnost, najboljšo sredstvo za medsebojno spoznavanje Srbov, Hrvatov in Slovencev, in mnogo bi storil, da se med seboj bolje razumemo, v svojih močeh dopolnimo in vzajemno podpiramo v vseh

akcijah, ki žele narodu dobro. Jubijski Zbornik bi bil začetek akcije, ki bi podatke vsako leto zbirala in objavljala bilo v velikih ali pa v posebnih manjših zbornikih.

Svoje dohodke želi društvo porabiti predvsem za to, da bi se naši mladini omogočilo sistematično proučevanje naše domovine, življenja in dela našega naroda. Za vsak od 339 srezov naj bi se osnovala skupina od po enega mladega Srba, Hrvata in Slovenca, a druga od po ene Srbkinje, Hrvatice in Slovenke. Tekom šolskega leta bi morali biti člani, ozir. članice vsake skupine v medsebojnem dopisovanju in na ta način ter iz knjig proučavati vse, kar se nanaša na zemljo, narod in njegovo delo in življenje v dotičnem srezu. Za čas šolskih počitnic pa bi morala vsaka skupina prepotovati svoj srez in tako stopiti v stik z vsemi, ki bi ji lahko dali informacije in pojasnila, na kateri način bi naša zemlja in sam narod v njih dušah in srcih ustvaril neizbrisno sliko svojega življenja, trpljenja, dela in upanja. To bi bila najsigurnejša pot, po kateri bi prišli do tega, da bi Srb spoznal in vzljubil hrvatsko in slovensko zemljo kakor svojo, Hrvat srbsko in slovensko kakor svojo rodno, a Slovenec srbsko in hrvatsko kakor svojo domačo. Ni dvoma, da bi na ta način pripravili generacije, katerih ne bi mogla nobena sila ločiti, in katere bi z več znanja, razumevanja in ljubezni upravljale s to zemljo, pravljajoč na hitrejši način boljše in jasnejše dni našim znancom.

Dalje ima novo društvo nalogo, da organizatorno, moralno in materialno podpira vsako akcijo v smislu prednjih ciljev, pa bilo da taka akcija prihaja od strani posameznikov, njihovih organizacij ali pa naših samoupravnih in državnih oblasti. Dobre ideje ne smejo ostati pozabljene, dobre metode ne smejo ostati neizkoriščene. «Matica živih in mrtvih Srbov, Hrvatov in Slovencev» želi, da iz vseh svojih moči take stvari popularizira, in da se ustvari sistematično sodelovanje vseh poklicanih ter da se najdejo primerna in dovoljna sredstva za realiziranje dobrih predlogov, ki naj bi zadovoljili eden ali drugi življenjski interes našega naroda.

Te dni pričena vpisovanje članov, ki so: naročniki, redni, utemeljitelji, dobrotniki in veliki dobrotniki; v začetku junija začne izhajati istočasno v srbskem, hrvatskem in slovenskem jeziku. «Matični mesečnik», ki se bo tiskal v skoraj 100.000 izvodih.

kem ima torej v svojem jubilejnem letu 4 razrede z dvema vodjama. V začetku šolskega leta 1926—1927 je obiskovalo šolo 109 dečkov in 86 deklet, skupno 195 učencev in učenk.

Prvi ravnatelj zavoda je bil g. Ivan Lapajne, ki je opravljal to službo 28 let do svoje upokojitve l. 1906., drugi je bil g. dr. Tomaz Romih od l. 1922., tretji ravnatelj šole je Josip Vutkovič. Zanimivo je, da se živita oba prva ravnatelja v Krškem kot upokojenca, prvi opravlja ravnateljske posle pri okrajni posojilnici, drugi pa ravnateljske posle pri občinski hranilnici. Na meščanski šoli je službovalo 85 učiteljev, ki so bili tekom časa večinoma poklicani na višja službena mesta. Na šoli so službovali trije absolventi univerze, in sicer g. Ferdinand Seidl, g. dr. Tom. Romih in g. dr. Rostohar. Šola ima za seboj dolga leta plodnega dela. Njeno delovanje bi pa ne bilo tako uspešno, da ni imela dveh požrtvovalnih dobrotnikov, g. Hočevarja in g. Hočevarjeve, ki sta podpirala z visokimi vsotami vsako leto razne zavode, cerkve, družila ter posameznike. Meščanska šola sta bila velika dobrotnika. Osnovno in meščansko šolsko poslopje je stalo nad 100.000 goldinarjev, za ustanovitev IV. razreda je dala ga. Hočevarjeva 60.000 kron, g. Hočevar je ustanovil za učence meščanske šole 8 ustanov po 91 goldinarjev, gospa pa 8 po 300 kron. Natančnejši življenjski obeh dobrotnikov šole kakor tudi življenjski obeh prvih ravnateljev izide v letnem poročilu, ki ga izda ravnateljstvo povodom 50letnice šole.

Proslava 50letnice se bo vršila po sledečem redu: V soboto, dne 28. maja 1927 ob 20. uri v sokolski dvorani Slavnostna akademija z izbranim vzporedom. V nedeljo, dne 29. maja 1927: 1. ob 9. uri slovesna služba božja; 2. po sv. maši proslava 50letnice v šolski telodavnici; 3. po proslavi razstava pismenih, risarskih in ročnih izdelkov učencev in učenk v vseh prostorih II. nadstropja; 4. ob pol 12. uri skupen obed mladine; 5. od 13. do 15. ure skupen obed udeležencev proslave v sokolski dvorani; 6. ob 16. uri v sokolski dvorani akademija z istim vzporedom kot v soboto zvečer.

Godba požarne brambe igra dopoldne pred šolo in na šolskem dvorišču, meščansko-sokolski orkester pa v telodavnici pri proslavi, v I. a razredu med razstavo in nato v sokolski dvorani pri banketu. G. V.

Poziv našim ženam in dekletom

Pred desetimi leti, ko se je vsaka v hrepenju po svobodi zaklicala beseda kaznovala in maščevala, je slovenska žena neustrašeno in s prepričevalno besedo propagirala med narodom ideje naše nacionalne in državne osamosvojitve. S požrtvovalnim in vztrajnim delom, polnim ljubezni do naroda in domovine, so naše žene in dekleta tedaj zbirale in zbrale nad dvestotisoč podpisov za majsko deklaracijo, za dokument, ki bo trajno pričal o naši nacionalni zrelosti.

V spomin na ta zgodovinski dogodek je izdala Jugoslovenska Matica ob njegovi desetletnici spominsko diplomu, ki naj bo simboličen okras vsake slovenske hiše. Naše žene in dekleta, ki so pred desetimi leti izvršile to slavno zgodovinsko delo, prosim JM, da z enako ljubeznijo in vneto širijo to diplomu med narodom. Nabirajo naj v posameznih krajih po družinah in od hiše do hiše naročajo za to diplomu, in naj jih skupno javljajo JM v Ljubljani, ki jim bo naročeno diplomu takoj poslala, da jih razdeli jo med naročnike. — Diploma stane 10 dinarjev, s poštnino, ki se zaračuna samo pri posameznih pošiljkah, Din 13, in je naprodaj v vseh ljubljanskih knjigarnah, pri vseh podružnicah JM in v pisarni JM v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7/II. Izkupek diplom se vporabi na korist bratov, ki so pred desetimi leti tudi podpisali majsko deklaracijo, katerim pa še ni dano, da bi uživali nje sadove v skupni domovini. — Na delo!

Bilanca telesno-kulturnega društva „Atena“

V damski sobi kavarne „Emonec“ se je 16. t. m. vršil 27. redni občni zbor „Atene“, ki je pokazal velik napredek društva.

Dvorna dama, predsednica Franja Tavčarjeva, je otvorila in vodila zborovanje. Izrekla je toplo zahvalo načelnicam posameznih odsekov osobito pa glavni tajnici, ki je dala inicijativno za razvoj in napredek društva. Končno se je spominjala blagopokojne dolgoletne odbornice ga. Jelačinove in članice Andrejkove.

Tajniško poročilo je podala ga. Krofotova. V splošnem pregledu je omenjala razvoj „Atene“, ki ima izredno močno idejno bazo, zato tudi močno razvojno možnost. Vnana slika dela kaže kaleidoskopično razkosanost, ki pa je notranje tako usmerjena, da lahko postavi temelj bodoči zdravstveni in športni šoli. V tej poglavitni je „Atene“ glavni cilj, ne pa v sporadičnih uspehih posameznih posrečenih prireditelj.

V drugem delu je tajnica podala s statističnimi podatki opremljeno sliko delovanja društva. „Atena“ šteje sedaj 876 članov odnosno članic ter je v enem letu porabila za 213 članov. Visoko aktivno silo izkazuje statistika javnih prireditev „Atene“.

Pred vsem moramo omeniti prvi reprezentančni ples „Reduto v evkleju“, ki ga je priredilo društvo skupno s SK Ilirijo z velikim moralnim in dobrim finančnim uspehom. Nadalje uspešno otroško maskrado v letu 1926 v mali dvorani Narodnega doma, veliko maskrado v letu 1927 v veliki dvorani Narodnega doma, Miklavžev večer v veliki dvorani Narodnega doma, dve gledališki predstavi „Če pride čarodej za zanimivim in originalnim osnutkom. „Atena“ je bila v vsakem oziru dokaj živahna, kar kaže statistika prireditev. Lansko leto so bile 103 prireditve, od teh 29 predstav marionetnega gledališča.

Odbor se je udeleževal pri razstavi „Slovenska žena“, kjer je prevzel celotni aranžma ženskega telesno-kulturnega dela.

Zivahno je bilo delo „Atene“ na kulturnem popriku, a ravno tako na sportnem, telesnovoigoinem in zdravstvenem polju.

Ga. Bogadyjeva je podala podrobno sliko o finančnem položaju „Atene“, ki je imela nad 767.000 Din prometa.

Sledila so poročila gospodarice in načelnice odsekov, ki so se vrela z odobravanjem na znanje.

Predsednica Tavčarjeva se je nato zahvalila vodji „Ortopedskega zavoda“ „Atene“ primariju dr. Minafu za vestno vodstvo, nadalje vsem požrtvovalnim predavateljem, ki so pomagali izvesti društveni prosvetni program, številnim odličnim pripovedovalkam in pripovedovalcem pravljic kakor vsem damam in gospodim, ki so z vneto sodelovali v prosepah društva.

Pregledovalca računov ga. Milčinska je predlagala absolutorij staremu udruženju. Nato se je izvolil in konstituiral naslednji upravni odbor: predsednica F. Tavčarjeva, podpredsednica M. Wessnerjeva, I. tajnica M. Krofotova, II. tajnica M. Zirovnikova, I. blagajničarka I. Bogadyjeva, II. blagajničarka M. Šušteršičeva, I. gospodarka M. Mlejnikova, II. gospodarka M. Gašperlinova, zapisničarka A. Janežičeva, odbornice: Milka Bahovčeva, H. Ferlinčeva, A. Hudovernikova, V. Kelemenova, F. Majaronova, A. Nebeufherjeva, T. Novakovičeva, A. Stebijeve, N. Vrančičeva, pregledovalki računov: A. Mahkova in M. Milčinska. Izvolili so se tudi posamezni odbori in odseki.

Med slučajnostmi se je sprejel predlog, da ustanovi „Atena“ izdajo »Belo-modre knjižnice«, ki bo prinašala mladinske, zdravstveno-sportne in gospodinske knjige ter se pri tem ozirala zlasti na duševne proizvode našega ženstva.

RAVNANJE S SVILENIMI NOGAVICAMI

Svilene nogavice, seveda že z njimi pravilno ravnamo, niso za vsakdanjo rabo nikak luksu. Pazite pa na to, da en par samo po en dan rabite. Zvečer predno ležete položite nogavice, ono malo časa ko si češete lase, v mlačno LUX peno in jo utisnite skrbno v nežno tkanino.

Nato iztisnite nogavice, potem ko ste jih dobro splahnili v brisači, jo položite čez naslonjalo, segnite nogavice v pravilno obliko in jih čez noč obesite na brisači, da se posuše. Zjutraj zvijte nogavice (to nadomesti popolnoma likanje, ki le škoduje) in jih spravite v omaro.

Ne nosite Vaših svilenih nogavic več dni zaporedoma neopranih. Če jih takoj vsak večer namočite v LUX, ostanejo skoro neobrabljene. Fina svilena vlakna se obvarujejo pred uničujočim vplivom prahu in potu, ohranijo svojo mehko in krasni blesk svile.

Odbijte vse posnemke!

LUX

LUX je za vse, kar je nežno, fino in zahteva nežno ravnanje. LUX se nikoli ne prodaja nezavrt.

50 let deške meščanske šole v Krškem

Petdeset let je minilo, kar je dobilo starodavno in zgodovinsko mestec Krško svojo meščansko šolo. Krško je imelo pred 50 leti že svojo osnovno šolo, katere početi segajo v 16. stoletje. L. 1551. je ustanovil v Krškem Adam Bohorič učni in vzgojni zavod za sirove dolenskega plemstva. To Bohoričovo šolo je obiskoval tudi Jurij Dalmatin do svojega 18. leta. Ko je postal Bohorič ravnatelj deželne latinske šole v Ljubljani, so poučevali na krški šoli, osobito v času protireformacije, redovniki. Do pričetka 19. stoletja se je imenovala šola mestna trivijalna šola, po l. 1803. je dobila ime ljudska šola in pouk so prevzeli posvetni učitelji. L. 1875. je bila razširjena v dvorazrednico, l. 1876. v trirazrednico in l. 1877. v štirirazrednico. L. 1877. se je preselila ljudska šola iz svojega starega poslopja v novodograjeno dvonadstropno poslopje, ki ga je dal sezidati na lastne stroške blagopokojni ga. M. Hočevar. G. Hočevar je izprevidel potrebo višje organiziranega učnega zavoda za Posavje, kjer bi lahko nadaljevali šolanje marljivi in nadarjeni učenci osnovnih šol iz Krškega, Leskova, Vidma in Rajhenburga. Odločil se je za ustanovitev deške meščanske šole. V ta namen je kupil v bližini farne cerkve več stavbnih parcel ter postavil na njih za osnovno in meščansko šolo dvonadstropno poslopje, ki je bilo blagoslovljeno in slavnostno izročeno svojemu namenu leta 1877. Vred podarilne listine z dne 29. novembra 1877. je lastnik poslopja krški sokolski okraj, ki mora vzdrževati poslopje in meščansko šolo; osnovna šola ima v podarilni listini svoje pravice v poslopju zajamčene.

Ker je število učencev vsako leto naraščalo, osobito ker se je dovolil s šol. l. 1910—1911 obisk šole tudi deklica, se je morala otvoriti s šolskim letom 1919—1920 vzporednica k I. razredu, s šolskim letom 1926—1927 pa še k II. razredu. Meščanska šola v Krškem

jo ženo z bledim obrazom in strogimi očmi, z lepim dekliškim obrazom, iz katerega je odsevala nezaupanje, je sklenil preprečiti izbruh njene jeze. Zato se je podvilal in spregovoril prvi:

— Ah, Lolo, moja mila Lolotka! Važno novico ti moram povedati. Pomisli, baš ko sem postal iz banke, sem srečal ravnatelja, več gospoda Durosoirja, našega šefa. Običajno se komaj dotakne klobuka, če ga pozdravim. To pot je pa že od daleč iztegnil roke proti meni. Da prav zares, draga moja. In dejal mi je: Vaš predstojnik je govoril danes zjutraj z menoj o vas, gospod Martel. Vzoren uradnik ste, tako je dejal. Nu, vesel me, da vam lahko izrazim svoje zadovoljstvo in srečen sem, da vas morem obvestiti o vašem napredovanju. Plačo vam nameravam zvišati... Kaj porečete na to, a? Imenitno, kaj? Gospod Durosoir, v lastni osebi! In zadržal me je v prijaznem pogovoru skoraj celo uro. Vpraševal me je o tem in onem...

Po teh besedah je Martel napeto pričakoval, kakšen učinek se pojavi na ženinem obrazu. Toda proti njegovemu pričakovanju se Lolo ni nasmehnila. Nasprotno, bila je nekam zamišljena in mračna, njen obrazek je dobival po vsaki moževi besedi strožje poteze.

— Z ravnateljem si govoril zvečer, praviš?

— Da, dušica draga, — je odgovoril mož prepričevalno. Vendar se mu je pa glas že nekoliko tresel.

— Si-li trdno prepričan, da si govoril z ravnateljem, z gospodom Durosoirjem?

— Toda... saj ti pravim... je jecjal ubogi mož v zadregi.

— Ta je pa dobra! Ta hip sem kupila večernik, da bi se kratkočasila, ker te tako dolgo ni bilo. Kdo ve? Pri peti se toliko nesreč. Misliš, da se ti je kaj zgodilo. Toda namesto kake druge nesreče sem iz novin izvedela, da je ravnatelj Južnoafriške banke Durosoir danes na poti v London nenadoma umrl...

Ah, to je bila scena! Seveda ni manjkalo solz, krčev in omedlevice. Bila je scena, kakršne mlado domače ognjišče še ni videlo. Komaj se je nesrečna žena otresla ene omedlevice, že je nastopila druga. Martel je bil ves iz sebe. Pod ploho očitkov in sumničenj je begal iz sobe v sobo. Nikjer ni imel občutka in nobene besedi ni našel, da bi odgovoril razjarjeni ženi.

Naposled, ko je najmanj pričakoval, se je vse srečno izteklo. Lolo se je zopet vrgla v naročje Josefu, ki je začel

poljubljal njene oči, lica, vrat, nos in vse, kar je dosegel.

Mladi, zaljubljeni bedaki ne znajo drugače končati domačih preprirov. Pred definitivnim pobotanjem je mlada žena na videz svečano izjavila:

— Opuščam ti, toda pod pogojem, da ne boš nikoli več lagal. Laž je nekaj strašnega. Vse drugo prenesem, samo laži ne. Prišeži, da boš govoril vedno resnico, golo resnico, pa naj se zgodi karkoli.

— Kakor pred sodnim stolom!

— Ne smeš se! Ako boš iskren, ti ne bom nikoli več očitala, da laži za drugimi. Prišeži, Pepo, prišeži!

Lahko si mislite, da je Pepček prisegel na vse, kar je žena zahtevala.

Ves teden ni imel povoda obžalovati svojo prisego. Bil je zopet točen in vesten, kakor prej. Noben dogodek ni kalil njegovega monotonega življenja. Le včas je dejal svoji ženi:

— Lolička, kako krasna si! A veš, to-le je resnica, gola resnica!

Lola se je od srca smejala. Nekega večera, ko se je vračal iz banke, je srečal Martel svojega bivšega tovariša iz vojnih časov. To pot se je zgodilo, da je spravil tovariš Lolinega moža v kavarino, ker ni hotel stati ob trotoarju kakor kandelabr. V ka-

varni sta ostala skoraj eno uro. Potem se je Pepček mirno napotil domov. Mirno zato, ker je imel mirno in spokojno dušo. Kajti sklenjeno je bilo, da pove ženi golo resnico, ona pa mu ne bo ničesar očitala in vse bo v redu.

Ni pa slutiti, da bo Lola v skrbeh. In res, čim je zaslišala ključ v ključavnici, je planila na moža.

— No, le počasi! — je dejal smeje. — Srečal sem tovariša. Šla sva v kavarino in...

Ni mogel dogovoriti, kajti žena ga je sredi stavka prekinila, oči so se ji srdito zaiskrile... že je obrnila nohte, da mu jih zasadi v obraz.

V kavarino? Torej hodiš v kavarino? Glej no, še tega je bilo treba! Ali te ni sram, da mi tako cinčno priznaš kaj takega?

— Toda, Lolo, saj si mi obljubila, ako bom govoril resnico...

— Ah, bogme, lepa je ta tvoja resnica! Na tvojem mestu bi se je tako sramovala, da bi mi niti z jezika ne šla.

— Toda...

— Ako si že tako daleč in ako imaš še kaj srca, bi bil pač lahko toliko pogumen, da bi svoji ženi tako grdobito prikrlil.

Ubogemu Pepčku kar v glavo ni šlo, kaj to pomeni.

Claudy Maršey.

Gola resnica

Josef Martel je dolgo kramljal s prijateljem in zdaj je moral na vso moč hiteti domov, da se še bolj ne zakasni. Spomina je razmišljal:

— Lola bo besnela. Saj ne bo verjela, da sem se celo uro mudil pri prijatelju. Gotovo je v skrbeh. Fant, pazi se! Čaka te poštna lekcijska. Žena me je naučila biti točen kakor ura. hiteti naravnost iz pisarne domov, ne izgubljati niti minute, priti domov brez sape, vsak večer ob istem času... Mar nisem bedak, idiot? Z nespametno točnostjo sem razvedil ženo. Ah, da, kako dobro se godi onim zakonskim možem, ki lahko pridejo domov kadar hočejo! Žene jih nikoli ne čakajo z očiki, vedno se jim smehljajo. Jaz pa... grom in strela! Lola bo besnela. Tekom šestih mesecev, od kar sem oženjen, je bila moja najdaljša zakasnitev za deset minut. Zdaj bo treba najti kak izgovor, dober izgovor, kaj primernega in verjetnega, da potolažim ženo...

Dolga je pešpot od sredine Pariza do oddaljenega predmestja Batignolles. Martel je imel dovolj časa razmišljati in iskati primerne izgovora.

Čim je odprl vrata in zagledal svo-

Zavedajoč se izredne važnosti stanovanjskega vprašanja zlasti zdaj, ko gre za ukinitve ali podaljšanje stanovanjskega zakona in ko hoče tudi ministrstvo socialne politike potom posebne okoliščine izvedeti, kakšno stališče zavzema javnost napram temu problemu, smo se obrnili na glavne predstavnike našega javnega življenja s prošnjo, da bi nam v kratkem pojasnili, kako si zamišljajo ureditev stanovanjskih razmer v bodoče. Naproseni so se rade volje odzvali, za kar jim bode izrečeno na tem mestu javno priznanje. Prejeli smo sledeče zanimive odgovore, ki bodo ne dvomno mnogo pripomogli, da se tudi merodajni krogi informirajo o stanovanjskih razmerah v Sloveniji in da bodo v naši anketi izražene želje in nasvete primerno upoštevali. Kratke, objektivne in stvarne razprave o stanovanjskem problemu bomo rade volje priobčevali tudi v bodoče.

Društvo stanovanjskih najemnikov v Ljubljani

Dovolite mi, da v odgovoru na Vaše cenjeno pismo posežem nekoliko globlje, nego se to običajno stori. Če hočem podati točen odgovor, moram nekoliko precizneje orisati ozadje, na katerem slone moja nadaljna izjava.

Na podlagi svojih osemletnih izkušenj in delovanja v našem društvu lahko trdim, da primanjkuje danes v Ljubljani najmanj 1000 stanovanj. To moje prepričanje in spoznanje sta nepričakovano potrdili tudi dve važni ugotovitvi: Lanskot leto je namreč Delavska zbornica izdelala točno statistiko ter pri tem ugotovila, da primanjkuje s koncem leta 1926 v Ljubljani 1205 stanovanj, pri čemur so novo pridobljena stanovanja v še nedovršeni občinski stanovanjski hiši na Ahacijevi cesti že odšteta. V mesecu januarju t. l. pa je stanovanjsko sodišče v Ljubljani objavilo statistiko, iz katere je razvidno, da bi pri tem uradu še 1302 nerešenih prosenj za nakazilo stanovanja. V bistvu se torej vse tri ugotovitve popolnoma strinjajo.

Na podlagi teh ugotovitev moram na Vaše prvo vprašanje odločno izjaviti, da je stanovanjska zaščita tudi v bodoče neobhodno potrebna! Zakaj? Zato, ker:

1. Primanjkuje samo v Ljubljani stanovanj za okroglo 1200 družin.

2. Večina hišnih posetnikov, ki so kupili hiše po prevratu, bo odpovedala večini najemnikov stanovanja, ker bodo hoteli zase urediti udobnejša stanovanja in pa s primerno visoko najemnino amortizirati investirani kapital.

3. Prosta razpolaga s stanovanji s strani hišnih posetnikov nikakor ne bo imela za posledico pomnožitve stanovanj, ker bodo le redki hišni posetniki prezidali večja stanovanja v manjša, ker jim to radi previsokih davkov ne bo prineslo zaželjenega materialnega uspeha.

4. Prosta razpolaga s stanovanji bo imela za posledico ogromno povišanje najemnine. Hišni posetniki, ki od izbraha vojne pa do danes res niso imeli iz svojih hiš nikakih dohodkov, se bodo nedvomno s povišanjem najemnine hoteli in skaleli oškodovati za pretrpelo škodo, četudi bi bil ta hasek le začasen. Saj je znano, da stoji večina hišnih posetnikov na "ališči", češ, nekaj mi pa le ostane! Da si pa pri tem ne bodo pustili predpisovati od svojega društva zlate valute ali drugih maksimiranj, jasno pričajo dejstva, da že danes napovedujejo zvišanje najemnin od letnin 1500 na 14 do 16.000 Din, za kar imam iz prakse dovolj dokazov!

Na Vaše drugo vprašanje, kake ukrepe naj podvzame vlada v slučaju ukinitve splošne stanovanjske zaščite, moram razglasiti sledeče:

V tem slučaju lahko seže državna uprava po sredstvih, ki se jih poslužujejo še druge države, kjer so stanovanjsko zaščito odpravili. To je:

1. Maksimiranje najemnine. V tem slučaju pa mora zakonodajalec gledati na to, da se izogne vsem hibam, ki so se ob uveljavljanju sličnih ukrepov pokazale v drugih državah. Zlasti se mora za vsako ceno preprečiti podkupovanje, pri čemur najemnik navidezno sicer plačuje maksimirano najemnino, toda poleg tega mora plačevati hišnemu posetniku še posebno odškodnino, ako hoče ostati v stanovanju ali sploh dobiti stanovanje.

2. Preprečitev izkoriščanja hišne posesti v dobičarsko eksploatacijo. Kazen pa ne sme zadeti samo dotičnega hišnega posetnika, marveč tudi najemnika, ki bi pristal na tako zahtevo, ker s tem tudi najemnik zekrivi navijanje najemnine.

Stanovanjsko vprašanje v Sloveniji

Mnenje naših organizacij in korporacij

3. Komisijonela določitev najemnine. Ker je nemogoče za celo državo določiti enotno maksimalno najemnino, je potrebno, da se določijo v vsakem večjem kraju ocenjevalne komisije, obstoječe iz zastopnikov hišnih posetnikov in najemnikov pod predstvom pravnika (sodnika), ki naj na licu mesta ocene vrednost stanovanja in določijo najemnino. Zoper odlok te komisije ni priziva.

S takimi, lokalnim razmeram prirojenimi ukrepi bi se dalo preprečiti izkoriščanje najemnikov, a tudi hišni posetniki bi prišli do svojih pravic.

Kako si zamišljamo rešitev stanovanjskega problema? Na to je mogoče pač samo eden odgovor: zidati! V prvi vrsti je v to poklicana država, ki do danes ni storila v tem oziru še niti enega koraka, kajti smesno majhne vsote, ki jih je namenila v to svrhu, so kakor kaplja vode v morje potrebe. Poklicana je pa tudi mestna občina, ki je dolžna skrbeti za svoje občane, seveda ne na način zidanja gradov v oblaku, marveč tako, da z lastnimi sredstvi zida stanovanjske hiše in po vseh močeh podpira gradbene zadruge, zlasti s praskrbo cenovnih stavbišč in cenovnih kreditov. Lahko bi se to izvršilo tudi na ta način, da bi občina sama zidala stanovanjske hiše in jih za priznanimi prepuščala interesentom. Hiše pa bi po preteku gotove dobe postale zopet last mestne občine.

Od privatne gradbene akcije v sedanjih razmerah ni pričakovati rešitve stanovanjske bede, ker posamezniki in gradbene zadruge nikdar ne bodo zgradile toliko, da bi na ta način pridobljena stanovanja mogla uspešno omiliti vladajočo stanovanjsko krizo.

Ljudevit Vencajz.

Zveza društev hišnih posetnikov za Slovenijo

Kot predsednik Zveze društev hišnih posetnikov za Slovenijo ne morem absolutno ničesar drugega odgovoriti, kakor da vztrajamo z vso odločnostjo, da se stanovanjska zaščita s 1. novembrom 1927 popolnoma ukine.

Vlada kakor tudi poslanci so se že leta 1926 pri izdelavi stan. zakona prepričali, da je treba stanovanjsko omejitve opustiti, radi česar so določili v čl. 9. stan. novele, da se mora vsak najemnik s hišnim gospodarjem do 1. oktobra 1927 pogoditi, glede najemnine po 1. novembru, sicer se mora dne 1. novembra 1927 izseliti.

Do se to doseže in da najemniki uvidijo, da vlada nikakor ni voljna stan. zakon podaljšati, je sprejela v čl. 1. določilo, da s 1. novembrom 1927 zaključno preneha omejitve razpolaganja s stanovanji. Isto je povedano tudi v čl. 9. zakona z dne 24. oktobra 1926, da se s 1. majem 1927 zaključno preneha dodeljevanje stanovanj. Z ozirom na te zakonske določbe mora organizacija hišnih posetnikov in zlasti tudi njen predsednik neustrašeno stati na stališču, da ni govora o tem, da bi se najemniki še nadalje ščitili!

Ne izključujemo pa pri tem, da bi ne pristali na kako omejitve pri odgovorih za nekatere stanove za pol leta, t. j. za zimski čas, odločno pa vztrajamo na tem, da najemnine v nobenem slučaju ne smejo presegati zlate paritete. Proti nepotrebnim opovedim in proti previsokim najemninaim pa bo naše društvo najodločneje nastopilo.

Prepričani pa smo, da bo stanovanj na enkrat dovolj ali pa vsaj več kakor jih je sedaj, kakor hitro prenehajo dosedanje omejitve.

O gradbeni akciji v Ljubljani, o kateri zadnji čas ni ničesar več slišati, bomo še posebej spregovorili. Glede načina zidanja hiš bi bilo želeli temeljito remedium. Hiše se morajo zidati tako, da imajo vrednost za prihodnost, da jih občina lahko tudi proda, ne pa take neokusne kasarne, kakor je ona na Ahacijevi cesti, ki ne bo imela čez nekaj časa nobene vrednosti, in bo služila lahko kvečjemu za kako ubožnico. Z načinom zidanja se torej ne strinjamo.

Končno pa še enkrat naglašamo, da bo naša organizacija strogo pazila na vse one posetnike, ki bi hoteli na kakršenkoli način prosto razpolago stanovanj zlorabljati.

Ivan Frelih.

Zveza državnih nameščencev za Slovenijo

Zveza državnih nameščencev kratko odgovarja:

Za vse uradništvo je podaljšanje stanovanjske zaščite oziroma podaljšanje sedaj veljavnega stanovanjskega zakona v bistvenih določilih naravnost vitalnega pomena. Odprava zaščite stanovanj bi povzročila katastrofo v vrstah uradništva. Zaščiteni mora biti glede stanovanj vse uradništvo brez razlike kategorij, to je od najnižjega do najvišjega uradnika. Pomisliti je treba, da dobi uradnik I. kategorije v prvih treh skupinah na leto stanarine 3600 Din, torej 300 Din mesečno, med tem ko mora plačati za srednje dobro stanovanje mesečno po 500 Din.

Uradništvo mora biti proti vsakemu nadaljnjemu poviševanju najemnine, dokler ne prejmejo uradniki vsaj stanovanjskih doklad po zlati pariteti. Ze sedaj plačuje večina uradništva svoja stanovanja štirikrat dražje, kakor pred vojno. Na ta način je že itak izvedeno izenačenje najemnine v zlato pariteto. Naravno, da skušajo gospodarji zahtevati od uradnikov 60kratno predvojno najemnino,

češ da to odgovarja zlati pariteti. To pa ni res! Izenačenje stanarine z zlato pariteto bi celokupno uradništvo pozdravilo kot najbolj idealno rešitev aktualnega stanovanjskega problema in bi bila ta rešitev tudi zanj najbolj simpatična.

Uradništvo si tudi želi, da se v Ljubljani kolikor mogoče poži akcija za gradnjo novih stanovanj, kajti na ta način nastane večja konkurenca, ki bo vplivala blazilno in imela za posledico, da se bo najemna zalela konkurenčnim potom izenačevati in zmanjševati. Nikakor ne more uradništvo odobravati, da bi hišni posetniki dobivali od investiranega kapitala 5 odstotkov, ko so bili pred vojno zadovoljni z 2 odstotki.

Ob zaključku opozarjamo še enkrat, da bi ukinitve stanovanjske zaščite značila za uradništvo velikanski udarec, ki ga ne bi moglo prenesti, ko na drugi strani skušajo uradništvo celo znižati prejemke, kar se je enkrat že zgodilo, ko so pri draginskih dokladah odtegnili 10 do 30 odstotkov za poplavlence. Na eni strani torej znižanje prejemkov, a na drugi strani zvišanje najemnin. To nikakor ne more biti v skladu z najprimitivnejšimi načeli socialne politike. Naglasiti pa je še treba, da se tudi druge življenjske potrebe nikakor niso znatno znižale, marveč so več ali manj stalne, toda še vedno previsoke, da bi moglo uradništvo svojem stanu primerno živeti s sedanjo plačo. Zato mora uradništvo odločno odklanjati vsak poskus, da se odpravi stanovanjska zaščita oziroma da se zahteva od njih povišanje najemnine. Odprava stanovanjske zaščite bi povzročila paniko med uradništvom. Ne bodo v tem primeru izključeni težki socialni incidenti, mnoge uradnike bi to poglalo naravnost v pogin.

Retren vseh naših izjavjanj je: Država naj stanarino izenači na zlato pariteto! Konec bo potem vse borbe, ki se na tišem vodi med uradništvom in hišnimi gospodarji. Vsakdo ve, da je uradnik še vedno najsolidnejši plačnik in da je začel že v poslovnem svetu zopet dobivati primeren kredit, ker uradnik nudi precejšnje garancije za kritje dovoljenega mu kredita, dotim se zgode markantni primeri, da gospodje, ki se vozijo v avtomobilih in razkošno žive, na rafinirane načine obrežujejo ekselucije bodisi v korist državnega erarja ali pa v korist prizadetih privatnikov. To se pri državnih uradnikih ne more zgoditi, ker se vedno lahko zaseže njegova plača.

Zveza društev privatnih nameščencev za Slovenijo

Stojimo na stališču, da podaljšanje stanovanjskega zakona oziroma stanovanjske zaščite ne bi imelo nobenega pravega smisla. Privatni nameščenci smo je itak deležni samo še v toliko, da uživamo neodpovedljivost stanovanja, dotim pri dodeljevanju stanovanj sploh že več let sem ne pridemo v poštev, ker določa stanovanjski zakon, da imajo prednost pri dodeljevanju le državni uradniki. In teh je vedno več kakor pa razpoložljivih stanovanj. Zato je za nas vsaka stanovanjska zaščita izgovorna in bomo privatni nameščenci lažje prišli do primernih stanovanj, ako se sploh popolnoma ukine vsaka omejitve. — Vendar se mora zaščita odpraviti postopoma.

Najpreje se mora odpovedni rok po preteku sedanjega stanovanjskega zakona regulirati tako, da se prepreči deložacije sredi zime. Zato bi bilo umestno, ako se neodpovedljivost stanovanj podaljša vsaj do konca januarja če ne že do 1. marja 1928.

Smatramo pa za potrebno, da pri tej priliki še izrecno poudarimo, da smo proti vsakemu privilegiranju državnih nameščencev, kot je bila to praksa doslej. Privatni nameščenci nismo prav nič boljši, v marsikaterem oziru še celo mnogo slabše situirani kot državni, poleg tega pa moramo nositi visoka davčna bremena. Saj so nam baš letos naprtili neprimerno visok davk na naše dohodke. Upoštevati pa je tudi treba, da so bili privatni nameščenci po veliki večini že sedaj prisiljeni stanovati v novih hišah ali pa kot podnajemniki in plačevati zato neprimerno višjo najemnino kakor pa državni ter so tako nosili vsa bremena stanovanjske zaščite.

Vsekakor pa smatramo potrebno, da se najemnike brez razlike zaščiti pred izkoriščanjem na ta način, da se najemnine primerno maksimirajo. Določitev najemnine pa ne sme bazirati na dohodkih najemnika, kakor se je to prakticalo pri dosedanjih stanovanjskih zakonih, marveč po legi in vrednosti stanovanja. V to svrhu bi se morale določiti posebne ocenjevalne komisije, v katerih bi bili zastopani hišni posetniki in najemniki pod nevtiralnim predstvom.

Omitljenja sedanje stanovanjske bede pa ne vidimo samo v zgradbi novih stanovanj, marveč v skoraj že večji meri v znižanju neznoznih davčnih bremen, ki v glavnem povzročajo stanovanjsko draginjo in stagnacijo v gradbeni delavnosti. Tu bi lahko blagodejno vplivala mestna občina. Občinske davščine na hišno najemnino so ostale procentuelno nespremenjene, dasiravno se je med tem najemnina povišala že za več 100 odstotkov. Občina bi morala iskati kritje za svoje izdatke drugod, ne pa tam, kjer zadene socialno najslabejši!

Da pa je mestna občina dolžna podpirati gradbeno akcijo, o tem ni nobenega dvoma. Pa tudi s svoje strani bi lahko storila mnogo več. Pri tej priliki naj še omenimo, da se nam prostovoljna posojila ne

zde dovolj učinkovita, kar dokazuje baš ljubljanski primer. Občina bi morala poseči po prisilnem posojilu. Odli, ki bi ga s tem prevzela nase, bi pač daleko odtehtala odprava stanovanjske bede, z oživiljem gradbene delavnosti pa bi prenehala tudi brezposelnost. Potom prisilnega posojila pridobljeni denar pa bi se itak stekal zopet nazaj med občane, ker bi s tem posredno prišel do zaslužka podjetnik, trgovec in delavec.

Delavska zbornica za Slovenijo

V Ljubljani bi se moralo od 1. 1914 do 1926 graditi 1750 stanovanj. Dejansko se jih je zgradilo 550, torej jih manjka 1195. Glasom statistike stanovanjskega urada v Ljubljani je prosilo, odkar je ta urad obstojal, za stanovanja 1989 oseb. Stanovanja pa so se mogla dodeliti le 687 prošilcem, med tem, ko sta ostali 1302 prošnji nerešeni.

Maribor bi moral zgraditi v letih od 1914—1926 960 stanovanj. Zgradil jih je 250, toraj mu jih primanjkuje 710. Tudi ta številka je potrjena po centvah stanovanjskega urada. Zaključek: V najvažnejših krajih teritorija podpisane zbornice je doseglo pomanjkanje stanovanj leta 1926 do 1927 svoj višek.

Popolna svoboda pri razpolaganju s stanovanji in pri določanju najemnin bo imela te-le posledice:

Dvignila bo najemnino do take višine, da jih del najemnikov ne bo več zmogel. Za gospodarsko lažje sloje, ki bodo te najemnino zmogli, bo pomanjkanje stanovanj prenehalo. Oni bodo lahko dobili v starih hišah dovolj stanovanj. Gospodarsko šibkejši sloji bodo stisnjeni deloma v slaba stanovanja, deloma pa izrinjeni iz njih.

Mesto gospodarsko lažji sloji, bodo postavili baš gospodarsko najšibkejši sloji pred nalogo, da postanejo reflektanti na najdražja stanovanja v novih hišah. Pomanjkanje stanovanj bi moglo prosto razpolaganje le v toliko in v tem primeru omiliti, v kolikor bi navajalo k prezidavanju obstoječih velikih stanovanj s ciljem, da se napravi iz enega stanovanja dvojce.

Vendar svobodno in neregulirano razpolaganje s stanovanji ni najbolje sredstvo, da se to doseže.

To sredstvo bi učinkovalo še-le, ako bi To sredstvo bi učinkovalo še-le, ako bi ostajal radi previsokih cen del stanovanj po ukinitvi stanovanjske zaščite, tako, da bi šli na prezidavo gospodarski razlogi. Zaključek: Stanovanjski zakon se iz zgoraj navedenih razlogov ne sme končno likvidirati, ker bi bile prenešene s tem vse posledice pomanjkanja stanovanj na rame socialno najšibkejših slojev in ker bi to povpraševanje po stanovanjih v novih hišah še zmanjšalo.

V novem zakonu naj ostanejo najemnine maksimirane. Morejo pa se valorizirati. Večji del valoriziranih najemnin se mora stekati v občinske fondе za zgradbo novih stanovanj.

Odpoved stanovanj naj bo dopustna le, ako da lastnik hiše stranki na razpolago

drugo, če tudi manjše stanovanje, ali pa, kjer se da s posredovanjem lastnika hiše ali občine doseči, da dobi stranka na razpolago stanovanje v novi hiši proti najemnini, ki ne presega določenega dela njenih mesečnih dohodkov.

Odločilne važnosti je, da upliva zakonodaja na kreditno politiko v tem smislu, da bodo oskrbovali hipotekarni zavodi zainteresiranim občinam in drugim interesentom gradbene kredite in da bodo prispevale občine in država delno h kritju nadnormalno visokih obresti, ki povzročajo danes, da se dajo graditi nova stanovanja le proti nezmagljivo visokim najemninaim.

Filip Uratnik.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani

Našo organizacijo tvori obrtništvo, ki v vprašanju stanovanjske zaščite nikakor ne more zavzemati enotnega, povsem opredeljenega stališča. Umilivo je to zlasti, ker interesi hišnih lastnikov nasprotujejo težnjam in zahtevam stanovanjskega najemnika. Razlogi ene kot druge skupine so tehtni; življenje pa vendar kaže, da popolna ukinitve stanovanjske zaščite ne bi bila na mestu. Jako občutno je prizadela posebnost malo obrtništvo ukinitve zaščite obrtniških poslovnih lokalov. Izkazalo se je, da je bil optimizem, ki se je tedaj pojavil, pogrešen. Dejstvo, da so vedno pogostejše težbe malih obrtnikov, katerim so hišni lastniki zvišali najemnino za poslovne prostore do vsot, ki eksistenco malega obrtnika ogrožajo, sporedno pa se zopet v vedno večji meri pojavljajo odpovedi lokalov. Treba je pri tem vpoštevati, da se bori obrtnik s takimi težkočami, da je zaščita lokalov neobhodno potrebna, če se hočemo izogniti kaosu, ki je sicer neizogiben. Mnogokrat ima mali obrtnik stanovanje in tudi delavnico v isti hiši in če se mu odpove stanovanje, je izgubil s tem tudi obrtovališče. Stanovanjska beda pa je danes še tako občutna, da bi ukinitve stanovanjske zaščite zapustila jako težke posledice tudi med malimi obrtniki. Stanovanjska zaščita in v isti meri tudi zaščita poslovnih lokalov je za obrtništvo potrebna in to je vsekakor podaljšati.

Iz sedanje stanovanjske krize pa je samo eden izhod: Gradnja novih stanovanjskih hiš in poslovnih lokalov. Obrtništvo se je vedno borilo proti temu, da zasedajo državni uradi stanovanjske hiše mesto da bi država vsaj za svoje urade gradila potrebna poslopja. To svojo zahtevo zopet ponavlja. V prvi vrsti država in poleg nje tudi občine so pozvane, da omogočijo gradnjo novih hiš s tem, da nudijo onim, ki hočejo graditi stanovanjske hiše s poslovnimi lokali, ne le oprostitev davkov, temveč tudi ugoden, cenen, dolgoročni kredit. Dokler pa tega ni in je povpraševanje večje nego ponudba, pa je zaščita socialno šibkejših slojev, med katere spada tudi malo obrtništvo, neobhodno potrebna.

Engelbert Franchetti.

Dne 17. maja so bile izžrebane

sledeče srečke, kupljene pri Zadrugi hranilnici r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 19.

Po 10.000 Din sta zadeli srečki št. 5712 in 48.554.

Po Din 2000.— so zadele srečke št. 18.129, 66.637, 23.489, 120.177, 48.611, 121.584 in 47.118.

Po Din 500.— so zadele sledeče srečke: 14.112, 100.748, 5.759, 5.786, 15.490, 18.136, 30.915, 30.937, 40.580, 40.541, 40.546, 53.433, 53.416, 53.477, 53.410, 53.478, 79.053, 79.096, 79.064, 79.085, 79.070, 79.025, 115.699, 115.651, 115. 696, 115.603, 9.715, 20.810, 20.834, 20.854, 23.495, 34.137, 34.130, 34.122, 47.740, 47.765, 47.783, 48.551, 48.518, 48.580, 59.319, 59.347, 71.883, 71.801, 71.867, 71.851, 71.873, 83.291, 83.250, 83.272, 83.206, 83.251, 86.381, 86.309, 86.396, 96.948, 96.927, 96.986, 111.112, 120.112, 120.186, 78.163, 9.146, 9.145, 9.106, 9.160, 48.688, 95.840, 95.869, 95.887, 111.703, 111.802, 111.801, 121.579, 121.533, 121.693, 121.611, 121.684, 71.851, 72.425, 98.232, 99.379, 99.367, 108.934, 108.936, 120.654, 15.365, 29.987, 29.921, 56.298, 78.306.

Izplačevanje dobitkov od 15. junija do 28. septembra t. l. Nekaj neizžrebanih srečk za V. razred je kupcem na razpolago. —

Zadruga hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Danes v soboto! Veliki, ganljni, senzacionalni, pustolovski film!

HARRY HILL

Kralj modernih detektivov, znan pod imenom SHERLOCK HOLMES II. briljira v svojem najboljšem, velikem salonskem, elegantno opremljenem pustolovnem filmu

Tovariši smrti na radio-valu 1000 ...

Senzacije, ki jih vidimo v tem izvrstnem in nad vse uspelem filmu, prekašajo vse sedaj prikazane — Razkošno! Moderno! Učinkovito! Pustolovno! Rekarnolo!

Aurora-film

Predstave se vrše ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA, najlepši kino v Ljubljani. Tel. 2124

Prednaznanilo: Kolosalni senzacionalni celofilm «KU-KLUX-KLAN».

Makulturni papir

kg a Din 4'

oročaja uprava „Slov. Naroda“

Dnevne vesti.

iz Ljubljani, dne 21. maja 1927.

— **Odlikovanje.** Za večletno neumorno, iniciativno in uspešno delovanje za povzdigo živinoreje v Prekmurju je izrekel veliki župan mariborske oblasti priznanje in zahvalo sreskemu živinorejskemu referentu v Murski Soboti, uradnemu veterinarju g. Joži Samcu.

— **Odlikovanje.** Izredni profesor na zagrebški univerzi dr. Milko Kos je odlikovan z redom Sv. Save V. vrste.

— **Osebnosti s pošte.** Napredovale so: za telefonistko III/3 Nežka Anderlič v Ljubljani, Leopoldina Hladnik v Ptuj in Berta Toplič v Rogoševcih, vse pripravnice III/4. Premeščene so: Albina Thaler iz Ljubljane v Šotani, Ana Zorec iz Mežice v Mursko Soboti, Ana Fabjančič iz Konjice v Ljubljano in Ana Piric iz Nove vasi pri Rakuu v Ljubljano. Vpokojena je uradnica Matilda Ferenčak v Železnikih.

— **Izposojeni vagoni.** Pred leti so nam nemške železniške družbe posodile večje število vagonov, zlasti tovornih. Vseh teh vagonov je bilo na tisoče. Tekom lanskega in letošnjega leta smo vrnilli domalega vse te izposojene vagonne lastnikom. Zadnji vagoni, 539 po številu, bodo izročeni prihodnji teden rumunski železniški upravi. Zastopnik nemških železniških družb in dva naša železniška uradnika iz Maribora bodo izročili te vagonne Rumunji v Veliki Kikindi ob rumunsko - jugoslovenski meji. Izposojeni vagoni so stali našo državo vsako leto lepe milijone, kar je bilo v veliko škodo državnemu gospodarstvu. Odslej ne bo več teh izdatkov.

— **Učiteljstvo proti učiteljskim disciplinarnim sodiščem.** Kakor je znano, je prosvetno ministrstvo pred kratkim izdalo novo uredbu o učiteljskih disciplinarnih sodiščih. Glavni odbor UJU je to uredbu poudaril in v posebnem komunicirani ugotovil, da ta uredba v marsičem tangira interese učiteljstva in da niso posamjna njena določila v skladu z uradniškim zakonom. UJU zahteva, da se ta uredba takoj razveljavi.

— **Za povzdigo tujkega prometa v Sloveniji.** Poštno ravnateljstvo v Ljubljani izda v kratkem seznam avtomobilskih potnih zvez. Dasi je teh zvez v Sloveniji majhno število, vendar bodo izšle v posebni brošuri. Poleg avtomobilskih potnih zvez bo knjižica vsebovala tudi ilustracije naših lepih letovišč in krajev. Ob vsaki ilustraciji bo kratak in točen krajevni popis. Da bo brošurica v prosep tujkega prometa, je povsem umljivo. Knjižica bo zanimiva in bo dobro služila zlasti turistom in tučim.

— **Dražba loda.** Lov krajevine občine Selca bom oddal v zakup potom javne dražbe na uradnem dnevu v občinski pisarni v Škofji Loki dne 2. julija 1927 ob 10.30. dopoldne za dobo od 1. avgusta 1927 do 31. marca 1932. — Lov krajevine občine Sorica bom oddal v zakup potom javne dražbe na uradnem dnevu v občinski pisarni v Škofji Loki dne 2. julija 1927. leta ob 10. uri dopoldne za dobo od 1. avgusta 1927 do 31. marca 1932. leta. — Zakupni in dražbeni pogoji so na vpogled pri sreskemu poglavarju v Kranju med navadnimi uradnimi urami.

— **Poziv!** V noči dne 19. aprila je v vasi Rovšice, občina St. Lampert, srez Litija, uničil silen požar peterim posestnikom vse gorljivo imetje, hiše, hleve, svinjake, žitnice, sušilnice, kozolce in drvarnice, vsa živila, vso krmo, vso obleko in tudi več živine. Pogorelici nimajo prav ničesar več, niti strehe, niti obleke in si po svoji lastni moči ne morejo pomagati. Treba jim je pomoči od drugod. Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov v vsem območju ljubljanske oblasti. Darove sprejemajo: v Ljubljani veliki župan ljubljanske oblasti in mestni magistrat (odajati pri mestni blaginji), na deželi pa vsi sreski poglavarji in oblasti, ki jih bodo oni določili. — Veliki župan: Dr. Vodopivec L. r.

— **Otvoritev planinske koče.** V nedeljo dne 22. maja se otvori Erjavčeva koča na Vrščem. Izletniki bodo lahko že od sobote na nedeljo prenočevali. Pot brez snega. Flora v razvitku. Ob lepem vremenu bosta otvorjeni in oskrbovani ob sobotah in nedeljah ter ob praznikih od 21. maja naprej Čojzova koča na Kokrskem in koča na Kamniškem sedlu.

— **Zopet dva poskušena samomora v Zagrebu.** V Zagrebu skoraj ne mine dan, da ne bi kritika zabeležila kateri slučaj samoflora. Motniva samomora so vedno isti: nezaposlenost, v zvezi s tem beda, a paralelno s tem tudi nesrečna ljubezen. V četrtek sta bila v Zagrebu zopet registrirana dva poskušena samomora. Opoldne si je pognal dva strela v glavo mestni stavebnik Felician Turel, rojen leta 1883. v Gorici. Prepeljal so ga v Zakladno bolnico. Kljub težki poškodbi je ostal pri polni zavesti in je na vprašanje, kaj ga je gnalo v smrt, odgovoril, da materijalne neprivlačnosti. Zdravniki upajo, da ga ohranijo pri življenju. Drugi slučaj se je primeril na Peščenici. Tu je 20letna delavka Olga Abram popila eno desetinko litra lizola. V Zakladni bolnici so ji izčistili želodec in jo za enkrat rešili sigurne smrti. Vzrok samomora je bila baje nesrečna ljubezen.

— **Avtomobilska nesreča pri Sv. Nedelji.** Na progi Samobor — Pijševica — Samobor se vrše jutri v nedeljo velike mednarodne avtomobilske dirke. Ze vse teden trenirajo na progi razni dirkači, a včeraj se je dogodila nesreča, ki bi imela lahko katastrofalne posledice. Na progi je drvel s hitrostjo 80 km na uro dirkalni avto tvrdke »Daimler«. Na ostrem ovinku pri Sv. Nedelji sta pošli obe pnevmatiki desnih koles, avtomobil se je pognal kviku, se v zraku prekotalil in se ustavil nad globokim jarkom, v katerega sta tresla šofer Arlavi in njegov mehanik. Oba sta bila prepeljana v bolnico Usmiljenih sester, ker pa so bile njune poškodbe lažje značaja, sta kmalu odšla v domačo oskrbo.

— **Društvo »Soča«** napravi v nedeljo 22. t. m. običajen majski izlet in sicer čez Golovec v Škofljo. Sestanek ob pol 4. v gostilni Javornik v Škoflji. Odhod iz Ljubljane za pešce iz doletnjakega mosta ob 8. jutraj in ob 1. uri popoldne. Z vlakom pa ob 1.15. iz glavnega kolodvora. Pri Javorniku prosta zabava z godbo in petjem. Vabljeni vsi Sočani in prijatelji društva z družinami. Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

— **Občni zbor I. moške podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** se vrši dne 30. maja t. l. ob 6. uri zvečer v pisarni CM. družbe v Narodnem domu. Vabljeni vsi odborniki, člani in prijatelji družbe.

— **Zrtev strela.** Nad Brinjem v Hrvatskem Primorju je te dni razsajala huda nevihta. Treskalo je kakor ob sodnem dnevu. Strela je udarila v hišo seljaka Antona Perkovića in moza na mestu ubila. Njegovo snaho Marico, ki se je z njim nahajala v sobi, pa je strela samo oplazila, ji ožgala lice in jo onesvestila. Dogodek je vzbudil v vsem kraju veliko senzacijo in sočutje do ubitega in njegove snaha.

— **Smrtonosen kamen.** V Sarajevu se je hitro Zahiropić nekoliko nabral tistih tekočin, ki jih je Alah zabranil in se zvečer podal prepevaje proti domu. Srečal ga je Todor Koševac z dvema tovarišema in pozval hitza, da umolkne. Prišlo je do prepira. Hitza je končno začel bežati, a Koševac je hitel za njim in ga s kamnom močno udaril po glavi. Hitza je imel še toliko moči, da se je privlekel do stražnika in ovačil napadača, nato pa se je zgrudil nezavesten in so ga prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— **Čuden stavec.** Zagrebška policija je zadnje čase začela redno obiskovati nekoga starca v Dolgi ulici, pri katerem imajo zatočišče razna mlada dekleta, ki se prodajajo po Zagrebu. Starčev stanovanje je na razpolago vsem potepuškam in stavec je napram njim tako ustrežljiv, da jim on sam kuha, pere, pospravlja in kratkoma nudi vso gostoljubnost. Zanimivo je, da se pri tem starcu včasih vzdržujejo tudi vrlo lepe in elegantne devojke. Večkrat pa policija najde pri njem tudi kako dekle z dežele, ki je prišlo za kruhom v mesto in je našlo zatočišče pri starčku, preden se je podalo na pota zavoženega življenja.

— **Nova knjiga.** Slovenska Matica naznanja, da je izšla v njeni založbi nova knjiga: dr. Janeza Mencingerja povest »Abadon« z obširnimi uvodom urednika dr. Josipa Tomiška. Knjiga se dobiva v Slovenski Matici in v knjigarni.

— **Motenja železnica in črevesa,** napadi telesnih bolečin, razdražljivost, nervoznost, omotičnost, sanje z bojaznijo, splošno pčutenje slabosti, zmanjšano veselje do dela se omili s kupico prirodne grenčice »Franz-Josef« na dan. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo, kako izborna služba voda Franz-Josef kot voljno odpirajoče sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 46/L

ITO — zobna pasta najboljša!

Za botre in birmance
vsakovrstne obleke domačega izdelka po najnižjih cenah.

Jos. Rojina, Ljubljana.

Iz Ljubljane

— **Iz 6% obilgacijsko posojilo mesta Ljubljane za zgradbo stanovanjskih hiš** so nadalje podpisali: Osrednje društvo lesnih delavcev v Ljubljani Din 3000, »Vardar«, delniška družba, 100.000, Neimenovan 50.000, 2 neimenovan po 10.000 Din, 20.000, neimenovan 5000, neimenovan 3000, neimenovan 2500, 2 neimenovana po Din 2000, 4000, neimenovan 1200, 7 neimenovanih po Din 1000 7000, neimenovan 400, neimenovan 500 Din.

— **Iz Tehnica Jugoslovanske Matice odstranjena z ljubljanskega glavnega kolodvora:** Prejeli smo: Jugoslovanska Matica je sklenila z železniško direkcijo v Ljubljani pogodbo, da sme postaviti avtomatično osebno tehnično na glavnem kolodvoru. Tehnika je bila že tri mesece v obratu, a se je sedaj morala odstraniti, ker je glavna direkcija železnic v Beogradu oddala prostor za avtomatično tehnično privatni osebi iz Zagreba. Jugoslovanska Matica se je proti temu pritožila, a glavna direkcija v Beogradu je njeno pritožbo odbila. Tehnica je dala mesečno lep dohodek do ca. 1500 Din, ki bo šel v čep protežiranega privatnika. Lepo bi bilo, če bi kak slovenski poslanec v tej zadevi interveniral in dokazal pri glavni direkciji, da ima taka ustanova, kot je Jugoslovanska Matica, gotovo prednost pred privatnimi dobničarji, zlasti še v Ljubljani. Občinstvu sporočamo, da se je tehnika Jugoslovanske Matice začasno postavila na gorenjski kolodvor.

— **Ljubljanski Sokol** opozarja ponovno na svojo javno telodvob, ki bo v nedeljo 22. t. m. točno ob 4. popoldne na letnem telodvobu pod Tivolijem, v slučaju slabega vremena pa v četrtek 26. t. m. Po telodvobu članski sestanek v hotelu Tivoli, kjer sodeluje pevski zbor Sokolov. Zdravilo Odbor.

— **Iz Šentjakobski mainiški izlet** bo v nedeljo 29. maja. Odhod iz Ljubljane z vlakom do Laz. Od tod z brodom preko Save, nato peš skozi Dolško, Vinje k Sv. Trojici, kjer je odmor Nato k gostilničarju Novaku v Šent Vid pri Lukovici. Vse hoje dve in pol ure. Pri Novaku kosilo. Kdor ga želi, naj se prijavi zanj v šentjakobski knjižnici do vštete 25. t. m. Povratek z vozovi do Domžal, od tod z večernim vlakom v Ljubljano. Ker bo izlet prav zabaven, vabimo nanj šentjakobčane, pa tudi njih prijatelje, da se ga udeleže v čim večjem številu.

— **Iz Motoklub »Ljubljana«** naznanja, da je skupen odhod k dirki I. H. M. U. v Zagrebu v nedeljo dne 22. t. m. ob 5. jutraj izpred kavarne Evropa na Dunajski cesti. Člani MUL, ki se hočejo udeležiti tega izleta do Sombora, naj bodo točno ob 5. jutraj na licu mesta. — Odbor. 443n

— **Iz Savez trezvene mladeži.** Danes ob 17. se vrši kurz iz alkoholnega vprašanja za nižješolce, ob 18. pa za višješolce. Po kurzu seja ožjega odbora. — Jutri, v nedeljo, 22. t. m. se vrši v slučaju ugodnega vremena izlet na Krim. Zbirališče točno ob 6. jutraj pred univerzo. Vabljeni vsi prijatelji našega pokreta.

— **Iz Sprememba posesti.** Za svojo podružnico v Ljubljani je kupila Državna hipotekarna banka od ljubljanske kreditne banke hišo bivše Trgovske banke na Dunajski cesti za tri milijone dinarjev.

— **Iz Nov signalni aparat zoper vplome.** V pisarni Stane Vidmarja na Sv. Petra cesti je včeraj popoldne v prisotnosti novinarjev in organov kriminalnega oddelka ljubljanskega policijskega ravnateljstva demonstriral g. Vilko Kukec iz Zalca nov signalni aparat zoper vplome v blagajne. Aparat je njegov izum in zelo izpopolnjen napram drugim takim aparatom. Aparat se da vložiti v vsako blagajno in zavaruje vse stene tresorja na vsaki točki proti vplomu s svedrom ali svinjskim parkljem in proti prežiganju sten s plamenom. Reagira popolnoma zanesljivo. Električni tok je napeljen po posebnih žicah do zvonca, ki neprestano zvoni, čim se sveder dotakne kakšne stene tresorja ali pa skuša vlomilec prerezati na kakem mestu bakreno žico, ki je tako sestavljena, da zvonec neprestano zvoni tudi v slučaju, da je žica prerezana. Žice so izdelane na poseben način in takoj reagirajo z alarmom pri vsakem poskusu jih pretrgati, prerezati, posekati, prežati ali pa razplesti tkanino. Končno omenimo, da je ta signalna naprava tudi zanesljiv požarni avtomat, ki tudi signalizira ogenj, ako bi izbruhnil v prostoru, kjer se nahaja blagajna. Posebne komisije pri poštni direkciji, pri direkciji državnih železnic in delegaciji ministrstva financ v Ljubljani so si že preje ogledale izum odličnega Slovenca ter so dale o tem novem signalnem aparatu prav pohvalne ateste.

— **Iz Promenadni koncert Narodnega železničarskega društva »Sloga«** v Vreždi danes v soboto dne 21. t. m. ob 20. uri pod vodstvom kapelnika g. Bučarja. Spored: 1.) Ovirteniva koračnica. 2.) Waudelstein: Car siren, valček. 3.) Plotow: Marta, uvertura. 4.) Sebek: Zbor dervišev, orientalska scena. 5.) St. Mokranjac: VIII. rukvet srbskih narodnih pesmi s Kosova. 6.) Smetana: Odločki iz opere »Libuša«. 7.) Zaključna koračnica.

— **Iz Drobni policijske kronike.** Od včeraj do danes sta bili aretirani dve osebi, ena radi vlačuganja, druga radi tajne prostitucije. Prijavljena je tatvina železniških prago. Nek mladenič je ovaden radi zlorabe strupa. Policijski organi vodijo kontrolo nad sladoledarji, od katerih so bili nekateri prijavljeni radi sanitarnih predpisov, odnosno obrtnega reda. Deset vozniakov je prijavljenih radi cestnopolicijskega reda. Ljubljana je bila nočjo izredno mirna. Sploh vlada v Ljubljani zadnji čas pravo idilično tatišče.

— **Iz Najdene in izgubljene stvari.** V času od 1. do 15. maja je bilo policiji prijavljenih zopet mnogo izgubljenih stvari, zlasti denarja in dragocenosti. Celokupno so razne osebe izgubile 2300 Din in 50 lir. Pošteni najditelji pa so policiji prinesli le 180 Din, ki so jih našli. Neka stranka je izgubila rjavo listino, v kateri je bilo nad 1800 Din gotovine z raznimi dokumenti. Neka druga stranka pa je izgubila poleg denarja policijski kazenski nalog za 40 Din. Tega ji pač ne bo žal! Izgubljenih je bilo tudi več dragocenosti. V železniških vozovih na glavnem kolodvoru so našli več denžnikov, palic, knjig in drugih predmetov.

— **Iz Najboljše, najcenejše čevlje** kupite pri A. Gorše, Stari trg 15. 67/L

— **Iz Velika izbira raznega perila, modnih bluz, nogavic, vezenin** se dobi po priznani nizki cenah pri Ign. Zargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 64-L

— **Iz Koncert s plesom** se vrši v nedeljo dne 22. t. m. na Strelišču pod Rožnikom. Začetek ob 3. uri. Vstopnina prosta. Vrš se ob vsakem vremenu. 436n

— **Pri nakupu testenin** zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge. 53

Iz Celja

— **a Vojaške zadeve.** Mestni magistrat pozivlja v mesto bivajoče vojaške obveznike letnikov 1876 do 1900, ki se čutijo za vojaško službo nesposobne, da se do 28. t. m. zgledajo med uradnimi urami v šoli št. 14 mestnega magistrata. — Zgledati se morajo tudi vsi v mestu bivajoči vojaški obvezanci letnikov 1876 do 1906, ki še niso prisegli, do omenjenega datuma, pri mestnem magistratu.

— **c Sreski glavni trgovci** v Celju ima občni zbor 24. maja ob pol 8. uri dopoldne v mali dvorani »Celjskega doma«.

— **c Tri javne produkcije** priredi šola Glasbene Matice v Celju v mestnem gledališču v dnevi 26., 27. in 31. maja. Pri drugi javni produkciji dne 27. maja, bo nastopil pod vodstvom g. učitelja Pregelja tudi mladinski zbor. — Dne 1. junija pa priredi šola Glasbene Matice v mestnem gledališču »Klavirski večeri«.

— **c II. mladinski dan Sokolske župe** v Celju se bo vršil v nedeljo dne 29. maja. Ob tej priliki bo tudi razvite prapora naraščaja Sokolske župe v Celju. Jutraj se vrši tekma sokolskega naraščaja in deca, dopoldne predavanje o pomenu majske deklaracije, popoldne pa na dvorščiki mestne osnovne šole javen nastop Sokolstva, pri katerem svira železničarska godba »Sloga« iz Ljubljane.

— **c Nočno lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri Križu« na Cankarjevi cesti.

Döberdan

polepša Vas
ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

Ta krema medlo prirodne barve naj se uporablja vsako uro, ker jo koža popolnoma upija. Ona je zmeraj nevidljiva, deluje vedno, ona je tajnost lepote.

Senesveti, nemaže.

Elida Creme de Chaque Heure

— **c Dobava peska.** Za razširjenje Benjamina Ipavčeve ulice rabi okrajni zastop celjski 100 m³ peska. Javna licitacija bo v petek dne 20. t. m. dopoldne ob 9. uri v pisarni okrajnega zastopa, kjer so na vpogled tudi dražbeni pogoji.

— **c Staro šolsko poslopje** deske osnovne šole Celjske okolice v Razlagovi ulici prodaja krajni šolski svet za Celje Okolico. Uradna cenitev poslopja je Din 350.000. Ponudbe je vlagati do 31. maja na krajni šolski svet za Celje - Okolico.

— **c Važno za planince!** Savinjska podružnica SPD javlja svojim članom, da izdaja legitimacije za trikratno polovično vožnjo svojim članom samo se do konca maja. Članske izkaznice je oddati čim prej v drogeriji Vrtovce na Kralja Petra cesti. Na poznejše prijave se ne bo oziralo.

— **c Nevihta nad Celjem.** V petek okrog pol 1. ure opoldne je prihrumela nad celjsko okolico nevihta z grmenjem in bliskanjem ter močnim nalivom. Vmes je ponekod padla tudi toča. Deževalo pa je ves popoldan in še ponoči.

— **c Protestno zborovanje** proti ukinitju točilnic sklicuje pripravljalni odbor zadruge točilcev v Celju za nedeljo 22. maja ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Celjskega doma.

— **c Sport.** V nedeljo 22. t. m. ob 16. uri popoldne se vrši na sportnem prostoru pri »Skalni kletki« medmestna nogometna tekma Maribor — Celje.

— **c Koncert vojaške godbe** v prid Rdečemu križu se bo vršil na praznik dne 26. maja ob 8. uri zvečer na vrtu Celjskega doma, v slučaju slabega vremena pa v veliki dvorani.

Iz Maribora

— **m Ureditev trga Kralja Petra.** Prostrani trg Kralja Petra nasproti državnemu mostu, ki je dobil sedaj, ko so krog in krog pozidane visoke stavbe, prav moderno lice, bo tudi občina primerno uredila. Te dni so pričeli s tlakovanjem, kar je vsekakor pozdraviti, ker je bil baš ta prostor eden najbolj prašnih v celem mestu. Ko bo tlakovanje dovršeno, bo prah, ki je bil prava naloga za vse okoliške stanovalce, izginil.

— **m Otvoritev novega planinskega doma na Pohorju.** V nedeljo, dne 26. maja se bo vršila v Smolniku nad Rušami svečana otvoritev Hlebovega doma v spominj rajnega Luke Hleba, ki je slovel po svoji gostoljubnosti po vsej Sloveniji. Ob tej priliki se zbere njegovi prijatelji in znanci kakor sploh planinci, da počastijo njegov spomin. Dostop iz Ruše in iz Fale.

— **m Zgradba mariborskega telefonskega omrežja.** Maribor, ki je važen območni in trgovinski center, je imel doslej deloma zelo pomanjkljive telefonske zveze s svojim naravnim zaledjem. Zlasti Slovenske gorice in prekmurska krajina sta bili skoraj popolnoma odrezani. Zato je vsa javnost pozdravila načrt, da se zgrade nove telefonske zveze in čim bolj razširi telefonsko omrežje v Mariboru in daljni okolici. Tako je doslej dobil Maribor nove zveze s Savinjsko dolino čez Mozirje, Gornji grad, Ljubno, Luče in Solčavo. Te dni so pričeli graditi novo progo Maribor — Gornja Radgona — Murska Sobotna — Lendava in Hodoš, razširijo in podaljšajo pa se tudi še nekatere druge manjše, deloma že obstoječe proge v Slovenskih goricah. Obenem pa je Mariboru v letošnjem proračunu zagotovljena avtomatična telefonska centrala.

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarstvo, naj naroči le pri trdkih

Ivan Martinc, sobni slikar in pleskar, LUBLJANA, Poljska cesta 20. Enakurnostne solidne cene!

ČATEŽKE TOPLICE — OTVORITEV SEZONE

Pretelko nedeljo so se pri najkrajšem pomladanskem vremenu otvorile naše priljubljene Čateške toplice pri Brezicah. Vi vsi, ki so Vas v pretekli zimi mučili revmatizem sklepov in mišičev, protin, išias, ki trpi na raznih posledicah »španskec«, ali na raznih kroničnih vnetjih ali katarjih v glavi, prsih ali trebuhu, pridite! V kratkem času vas reši čudoviti radioaktivni vrelci s svojo toplo 48 stopinj C Vašega trpljenja! Vsi, ki se čutite po napornem duševnem in telesnem delu utrujene, živčno uničene, pridite se mirit in okrepčati svoje živce v mirno bujno zeleno naravo s svojim blaženim mirom, ki ga oživlja le večerno gostolenje slavka.

V kopališču najdete vso moderno udobnost: novo opremljene sobe v novih zgradbah, električno luč, kopeli v razkošnih kabinah s poljubno, od zdravniške predpisano temperaturo. Izvrstna, domača hrana, dijetelna hrana; stalna zdravniška postrežba. V postajah Dobova in Brezice pri vsakem vlaku vzorna prilika! Vsakdanja pošta, časopisi itd. na razpolago.

Cene zmerno: dnevna prehrana od 25 do 40 Din. Kopeli od 7.50 do 15 Din. V predsezoni t. j. do 30. junija 25 odstotkov popusta pri sobah. 441-n

Izpred sodišča

RAZZALJENI ZIDAR.

Zidar Andrej v Šiški je sicer dobra in mirna duša, vendar ga je razburila delavka Ančka, ki ima precej hud jezik. Ker ni imel pred njo miru, saj ga je povsod zmerjala, je sklenil enkrat z njo obračunati. Ko je vedel nekega aprila, da je sama doma, je lepo prišel v stanovanje in jo ljubezljivo nagovoril: »Ti, Ančka, jezikava, kdaj mi boš pa mir dala?«

»Tebi nikoli, zmerom te bom zmerjala, ker te videti ne morem, čeprav si me samo enkrat razžalil,« je odgovorila Ančka. »Če je pa tako, ti bom pa pomagal, da boš res imela vzrok vpiti,« je dejal Andrej in je Ančko osvalil ter ji strgal bluzo.

Plačal ji bo odškodnino, pa še sodnji 150 Din globe, saj je Ančka komaj čakala, da ga je šla naznaniti.

KOS JE BIL PREOBURNJEN.

Kmet Janez v Hrastju ima velike njive. Aprila je privlekel tja koš gnoja in voz gnojnice.

Ker je bilo zvečer in že pozno, je vse kar pustil na njivi.

Jutraj je prišel mož na vse zgodaj nazaj, pa je že nekdo drugi opravil delo mesto njega, toda precej nerodno. Gnojnico je namreč kar zli, voz pa razdel in eno lestvo polomil.

Ker ima Janez za najhujše sovražnike svoje sosedo, je hitro naznanil fanta Tomaža in Andraža, češ da sta bila najbrž ta dva krivca.

Sodnik je fantiča poklical, ki sta pa povedala, da tisti večer sploh nista bila nikjer zunaj, in sta to tudi dokazala.

Janez je odšel jezen domov, saj sta bila fantiča oproščena vsake krivde in kazni.

HUDOBNI FRIDOLIN IN UZALJENA MIHELCA.

Fridolin je hudoben človek, niti deklet ne pusti v miru. Da se bo tudi tega odvadil, ga je obsodil sodnik na dva dni zapore.

Lepa Mihelca, ki stanuje za ljubljanskim poljem, je namreč Fridolina zavrnila, ker je preslab kavalir in najraje govori s pestjo. To ga je strašno ujezilo. Ko je šla te dni od dela iz tovarne domov, jo je lepo počakal in jo najprej ozmerjal, da jo je bilo kar sram. Potem je pa še dvignil svoje lopatate noge in jo obrcal, da je sirota kar zajamrla in tekla naravnost na žendarmenjo. Zdal bo Fridolin morda pametnejši. — Morda!

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Moda

Moda na ulici in sprehodih

Druga leta je v tej dobi, v maju, po mestnih ulicah že mrgolelo belih oblek. Letos so še redke. Ne morda, da bi bile izgubile svojo veljavo in priljubljenost. Nasprotno. Zadržuje jih nestalno vreme. In tako srečujemo po ulicah mesto prikupne deviške beline in finih tkanin, ki jih je moda letos pripravila v veliki zalogi. Še vedno precej težka blaga, ki jim samo srečno pogodeni novomodni kroji daje pomladanski in prehodni značaj.

Pri dnevnih oblekah si je jopica pridobila simpatije vsega damskega sveta in postaja posebno za dopoldan skoro neizogibna. Temne jopice v kombinaciji s svetlejšimi, drobno kariranimi krili so posebno priljubljene. K temu daje pestri šal še posebno mladostno noto. Mnogo je videti tudi jopice in kril iz istega blaga, saj so tako zvane jopi-

časte obleke že dolgo favorizirane. Krila so kratka, z gubami. Nosi se tudi telovnik.

Posebno značilni pa so med letošnjimi oblekami modeli, kakor ju dvoje predločuje naša slika. Material je: kasha, navaden ali angorski, ki vedno napravljata vtis dostojne elegancije, je primeren za vsako vreme in torej ravno v letošnji zmedeni sezoni prav na mestu.

Klobučki so mali, z ozkimi kraji ali v raznih baretnih in zvoncevitih oblikah. Prizadevanja, da bi na vsej črti prodri slavniki, doslej niso uspela, kakor se je pričakovalo. Filcisti klobuček zmaguje še nadalje, posebno dopoldne. Velike oblike klobukov, ki nekaterim obrazom posebno dobro pristojajo, pa so izključno pridržane za popoldne.

To in ono

Filmski kralj o filmu bodočnosti

Te dni je prispel na Dunaj predsednik največjega ameriškega filmskega koncerna, podjetja Famous Players (Paramount), Adolph Zukor. Mož je danes najvplivnejša in mogoče tudi najbogatejša filmska osebnost Amerike, obenem pa eden najduhovitejših mož ameriškega filma. Mož, ki si je s svojo neizmerno energijo ter pridnostjo ustvaril vodilno pozicijo v ameriškem filmskem trgu.

Adolf Zukor je bil pionir današnjega filma. Spoznal je prvi neprecenljivo važnost in pomen filma in njegova zasluga je, da je danes film na tako visoki stopnji. Zukor je bil prvi, ki je pri-

tegnil umetnike in igralce k filmu in mu dal umetniški značaj. On je tudi odkril celo vrsto filmskih talentov in filmskih umetnikov, čijih večina pripada danes podjetju Paramount.

Ker je Zukorjevo mnenje merodajno za umetnost in razvoj filma vobče, se je obrnil dopisnik nekega dunajskega filmskega glasila za mnenje filmskega magnata o bodočnosti filma. Zukor je med drugim izjavil:

— V bodočnosti ne bo nacionalnih, niti evropskih, niti ameriških, marveč samo internacionalni filmi. Mednarodni film je film bodočnosti, film, ki odgovarja splošnemu okusu in ni preračunan na gotove mentalitete. Sem mnenja, da smo na najboljši poti, da dose-

žemo ta cilj. Kajti zasedba, kakor vsebina naših filmov, je povsem internacionalnega značaja. Svetovni okus je okus, po katerem se mora film ravnavati.

V nadaljnjem svojem govoru je Zukor tudi omenil, da bo filmska družba Paramount za sezono 1927/28 dokončala 75 velikih in prvovrstnih filmov mednarodnega formata, čijih večino bodo režirali mednarodni režiserji, sodelovali pa bodo umetniki vseh naci, tako Pola Negri, Adolphe Menjou, Janings itd. Večina teh filmov bo ustvarjena po delih moderne svetovne literature.

Smrt 100 let starega jetnika
Kaznjene, ki je preživel 53 let v ječi in ni videl ne telefona, ne avtomobila, ne aeroplana.

V državni umobolnici za kriminalne zločince v mestu Dannemora je umrl pretekle dni v visoki starosti 100 let kaznjene Josef Baccaro, čigar zločin je v ostalem že davno pozabljen v javnosti.

Baccaro je bil l. 1874 radi zavratnega umora obsojen na dosmrtno ječo. Prišel je v proslulo ječo Sing-Sing za časa, ko je šel New York jedva 1 milijon prebivalcev in ko so njegove, za takratne razmere sicer dovolj široke, a danes ozke ceste, polnili še vozovi s konji.

V Sing-Singu je preživel Baccaro 5 let. Ker pa so se pri njem pojavljali simptomi blaznosti, je bil l. 1879 prepeljan v drž. umobolnico v Aubourne. Tu je ostal do l. 1892.

Takrat je bila otvorena državna umobolnica za blazne zločince v Matetanu. Baccaro je bil njen prvi gost. Ostal je v njej 10 let, nato pa so ga premestili v državno bolnico za kriminalne zločince v Dannemori.

Tu je ostal Baccaro polnih 25 let, dokler ga ni dohitela smrt. Zanimivo je, da Baccaro kljub svoji visoki starosti ni videl niti vedel, kaj je telefon, kaj avtomobil, kaj aeroplan ali radio. Živel je še vedno v tistem miljeu, v katerem je bil za časa, ko je moral v ječo.

Služaj kaznjence Baccara pa vsekakor priča o humanosti ameriških oblasti, ki skrbje, da se jetnikom v nekaterih kaznilnicah ne godi slabo. Zgodovina vsaj nima primera, da bi kaznjene preživel v zaporu polnih 53 let.

Nenavaden čestilec

Ljubka in očarujoča filmska diva Laura la Plante je nedavno zašla v precej neprijeten položaj. V ateljeju družbe Universal ima namreč Laura čedno garderobo. V tej garderobi stoji mogočne omare, a v njih so bile shranjene lepe toalete. Da, res lepe toalete, čijih skupna vrednost bi gotovo znašala par tisoč dolarjev. Ko pa je Laura nekega dne stopila v atelje in se hotela obliči v svojo najnovejšo toaleto, pripravljeno za nov film, je ostrmela. Vse njene

toalete so izginile brez sledu, prazne omare so ji zijale nasproti.

Tat je svoj posel temeljito opravil, bil pa je toliko galanten, da je pustil listek, na katerem je bilo z velikimi črkami zapisano: »Velik častilec Vaše lepote in Vaše umetnosti je vse predmete odnesel — za spomin».

Posledica dogodka je bila, da so morali posnemanje za tri tedne prekiniti. Za izrednim ljubeznivim »častilecem« pa ni sledu.

Bivši milijonar — časnikar

Rodbina Vanderbiltovih je bila znana kot ena najbogatejših milijonarskih rodbin v Ameriki. Član Vanderbiltovih je bil tudi Cornelius Vanderbilt, ki je po svojem očetu podedoval več milijonov dolarjev, a je z nesrečnimi spekulacijami večino svojega imetja zapravil. Pred leti je začel v Kaliforniji izdajati velik časopis. Podjetje, ki je bilo osnovano brez solidne podlage, pa je skrahiralo. Deficit je znašal 3 milijone dolarjev (168 milijonov Din).

Po tej nesrečni akciji se je Vanderbilt vrnil v New York. Najel si je skromno stanovanje in prevzemal razna dela, samo da se je preživljal. Nato je dobil službo pri nekem newyorškem listu in sedaj dela noč in dan, da se rehabilitira. Kakor javljajo ameriški listi, je Vanderbilt trdno odločen, da ne odneha preje, dokler ne poplača vsega dolga.

Ameriške zanimivosti

Strele udarila v aeroplan. — Štirje bratje poročili štiri sestre. Kriminalne razmere v Chicagu.

Pod čudnimi okoliščinami se je primerila večja letalska nesreča nad Norfolkom. V zrak sta se dvignili dve morariški letali. Medtem, ko sta krožili v zraku, se je nebo nenadoma potemnilo in nastala je silna nevihta. Med neurjem je treščila strela v eno letalo, avion se je v zraku obrnil ter treščil okoli 500 m globoko. Pri nesreči so bili ubiti trije letalci. Drugo letalo, ki je opazilo nezgodo, je takoj pristalo na zemlji, vendar pa je bila vsaka pomoč prepozna, kajti vsi trije letalci so bili že mrtvi.

V kraju Iron River, država Michigan, sta doživeli dve rodbini redko slavlje. Štiri bratje družine Born so se tekom enega leta poročili s štirimi sestrami obitelji Olson. Vsi štirje zakoni so baje zelo srečni in žive novoporočenci v najlepši harmoniji.

Policija v Chicagu je dobila novega šefa, ki je takoj po svojem nastopu izjavil, da bo tekom enega tedna Chicago očistil vse sodrge in zločincev. Zdi se pa, da je ta njegova napoved učinkovala baš nasprotno. Že prvi dan nastopa novega policijskega šefa je bilo kakor oblastem v posmeh izvršenih več roparskih napadov kakor popreje v enem samem tednu skupaj. Tako so štirje oboroženi banditi v neki restavraciji prisilili z orožjem v roki 25 gostov h kapitulaciji in jim pobrali 10.000 dolarjev. Pol ure kasneje je bil v neki bližnji restavraciji izvršen sličen napad. Tu so banditi odnesli sicer samo 1200 dolarjev, a zato so v tretjem podjetju olajšali dva potnika za 25.000 dolarjev. Istega dne je bil tudi napaden blaginjači gledališča v Hyde parku. O smelosti banditov priča dejstvo, da je prizor opazovalo več sto pasantov, da pa si ni nihče upal priskočiti blaginju na pomoč.

No, policija je bila res zelo agilna in ji je uspelo, da je izsledila roparsko tolpo, ki ni izvrševala osebne napade, pač pa je ugrabljala imovite osebe, za katere so nato banditi zahtevali visoke odkupnine. Tolpa je bila zelo številna

in je imela policija težak boj, predno je vse spravila pod ključ. Chicago se je po razkritju te družbe precej oddahnilo.

Mesto si je tudi pošteno oddahnilo, ko je policiji uspelo prijeti jedva 20 letnega Jamesa Haranta, ki je bil strah in trepet Chicaga. Fant je bil izredno velik in močan, ni se mu pa ljubilo delati, pač pa je svojo fizično moč izkoriščal za roparske napade in vlome v stanovanja. Na policiji ga je spoznalo 16 napadenih oseb. S stoično mirnostjo pa je Harant tudi priznal, da je v Chicagu izvršil najmanj 150 vlomov, na račun katerih je tri leta udobno in brezskrbno živel.

Blazni atentator iz Batha

Včeraj smo poročali o groznem atentatu, ki je bil izvršen v mladem ameriškem mestecu Bathu. Neki očividno blazni atentator je pognal z dinamitom v zrak tamošnje šolske poslopje in je pri eksploziji bilo ubitih 72 otrok, 60 pa težko ranjenih.

O groznem činu, ki je povzročil žalost vsega mesta, zakaj skoraj ni rodbine, ki ne bi žalovala za svojim otrokom, prihajajo sedaj podrobna poročila.

Atentator ni nihče drugi, kakor sam upravitelj tamošnjega šolskega poslopja, Andrew Kehol. Da je atentat izvršil v popolni blaznosti, priča tudi dejstvo, da je doma najprej s kladivom ubil svoje ženo, nato pa z dinamitom pognal v zrak svojo farmo z vsemi gospodarskimi poslopji vred.

Blazni zločinec se je nato odpeljal pred šolsko poslopje. V kleti si je bil že prej pripravil 250 kg dinamita in ga električnim potom užgal. Sledila je strahovita eksplozija, ki je del poslopja spremenila v ruševino. K sreči druga količina dinamita, ki je znašala 100 kilogramov in je bila nameščena na drugem koncu poslopja, ni eksplodirala. Zato so ostali otroci, ki so se nahajali v tem oddelku, nepoškodovani.

Medtem, ko so bolestiti kriki pod ruševinami ležečih smrtno ranjenih otrok pretresali ozažje, je blaznež smeje in z vidnim zadovoljstvom opazoval grozni prizor. Atentatorja je opazil šolski vodja Huick in se približal avtomobilu. Čim ga je Kehol zagledal, je segel po samokresu in oddal strel v mal zabojček, ki se je nahajal na avtomobilu. Sledila je nova detonacija. Eksplozija je raztrgala atentatorja, vodjo Huicka in dva mladoletca pasanta na drobne kose.

Do sedaj še ni pojasnjeno, na kakšen način je Keholju uspela nabava tolikšne količine dinamita. Kot blaginju ku šolskega odbora pa mu je bilo lahko pripraviti v kleti dinamit in ga spojiti z električno žico.

V mestecu Bathu vlada splošna tuga in žalost, diha misli veje po ulicah. Raz hiš plapolajo žalne zastave, jok se razlega iz slehernega doma.

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Konjska oprema

popolnoma nova, s konjem in kočijo, event. tudi koncesija za kočijaško (fijakarsko) obrt — napredaj. — Poizve se: Matija Dežman, Vrtna ulica št. 22.

3000 Din posojila

išče gospod s službo. — Garancija: plačam do bre obr — Ponudbe pod »Garancija/1245« na upravo »Slov. Nar.

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom in električno razsvetlavo — oddam takoj gospodu. — Ponudbe pod »Cista/1247« na upravo »Slov. Naroda».

Sveže ribje olje

najboljše znamke se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6. Naročila se točno izvršujejo.

Zahvala.

Ob prebridki izgubi naše nad vse ljubljene hčerke in sestrice, gospodične

Marije Remic

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na katerikoli način izkazali sočutje in sožalje nam, pokojnici pa izkazali zadnjo čast s številnim spremstvom na njeni zadnji poti in s poklonitvijo krasnih vencev in cvetja. Vsem skupaj naša ponovna prisrčna zahvala.

Maša zadušnica se bo darovala v četrtek 26. t. m. ob polu 8. zjutraj v cerkvi oo. frančiškanov.

V LJUBLJANI, 22. maja 1927.

Žalujoci ostali.

Slašičar

starejša moč, popolnoma samostojen — išče službo v večjem hotelu; najraje na letovišču. — Ponudbe pod »Slašičar/1273« na upravo »Slov. Nar.».

Gostilna (hotel)

v Mariboru, kralja Petra trg se odda v najem; vselitev takoj. — Pojasnila daje Pokojninski zavod za nameščenje v Ljubljani ali g. dr. Povalej, Maribor, Slomškov trg. 1269

Enodružinsko hišico

z lokalom in vrtom na prometnem kraju v mestu ali periferiji mesta — kupim. — Ponudbe pod »Trgovina/1275« na upravo »Slov. Naroda».

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
pripravlja svojo zalogo delavkov in solistov ter sprejemalnih polic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Mamice!

30 otroških vozičkov raznih vzorcev se prav poceni razprodaja — v tovarni »Tribuna«, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 79/L

Zastopnike

in zastopnice za prodajo srečk na obroke išče Banča poslovvalnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25. 77/L

Kupujemo zlato,

srebro, platin, srebrne krone, kovinaste odpadke. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Spodnja Siska. 1266

Fanta,

kateri bi se rad izučil kleparske obrti — sprejemem. Stavbni, galanterijski in avtomobilni klepar Gustav Puc, Ljubljana, Tržaška cesta. 1265

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

JOSIP PETELINCA kolesa in šivalni stroji
znamke GRITZNER, Adler in Phonix. — Najlepše opreme, posamezni deli, pnevmatika, igle za vse sisteme — samo v

Ljubljani

blizu Prešernovega spomenika ob vodl.

Najnižje cene. — Tudi na mesečna odplačila.

57/L

1260

Mojster,

sposeben kuhanja kreme, samškega stanu, ki je bil v kemični tovarni že zaposlen — se išče za tovarno v Zagrebu. — Ponudbe z oznako dosežane zaposlenosti ter plačilnih zahtevkov je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Mojster/1237«.

Plaćilni natakari

z daljšo prakso, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika — išče službo v večjem hotelu. — Ponudbe pod »Plaćilni natakari/1246« na upravo »Slov. Naroda».

„Posest“

Realitetna pisarna, družba z o. z.

LJUBLJANA,

Mklošičeva cesta št. 4

prodaja:

VILO, visokoprtilično, 4 sobe,

parketi, elektrika, sadni, zelenjadni vrt, blizu klavnice, Din 160.000.

VILO, enonadstropno, 1100 m²

vrt, stanovanje prosto, Rožna dolina, Din 145.000.

VILO, enonadstropno, dvorišče, vrt, 2 stanovanj davka prosti, Trnovo, Din 175.000.

VILO, enodružinsko, 5 sob, krasen vrt, davka prosta, blizu pošte, Din 300.000.

VILO, dvonadstropno, velik vrt, štiristanovanjska, Pod Rožnikom, Din 265.000.

VILO, enonadstropno, velik vrt, predvojna, Rožna dolina, Din 165.000.

HISO, enonadstropno, trgovska točka Lj. bljane, Din 200.000.

HISO, enodružinsko, tri sobe, 1200 m² vrta, Din 80.000, Trnovo.

HISO, trinadstropno, središče mesta, Din 310.000.

HISO, dvonadstropno, dvorišče, vrt, stanovanj, Siska, Din 180.000.

STAVBISCA ob Dunajski cesti po Din 18 do 22; vse po 600 m².

STAVBISCA tik južnega kolodvora 500—700 m², a 35—dinarjev.

Poleg tega večje število vil, stanovanjskih, trgovskih, gostilniških hiš, stavišč v Ljubljani po ugodnih cenah, kmetska in vsakovrstna druga posestva v največji izbiri.

1280

Kolesarji!

Dvokolesa v ceni zelo padla Pneumatika Michelin, Dunlop, Ceniški franko. — Prodaja na obroke. — F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 78/L

Harmonij

dobro ohranjeni ali manjši klavir (Stutzflügel) — kupim. — Pisarne ponudbe na: Martinšek, Ljubljana II. 1282

Premog, drva, ogelje

dobavlja solidno in najceneje Pogačnik, Bohoričeva ulica. — Telefon 2059. 1281

Agenti

dobe dober postranski zaslužek. Stroka poljubna. — Pisarne na: »Triumph«, Beograd, Javorska 3/a. 1271

Družabnika

s 40.000 Din sprejem v dobro vpeljano špecijersko trgovino na prometnem kraju na deželi. — Ponudbe pod »Družabnik/1279« na upravo »Slov. Nar.».

Trgovski pomočnik

izurjen v mešani stroki — išče službo; nastopi lahko s l. junijem, gre tudi na deželo. — Ponudbe pod »Vesten/1277« na upravo »Slov. Naroda».

Prodaja košnje

I. Knez iz Ljubljane bo prodajal na Vnebohod, 26. t. m., svojo travo za obe letošnji košnji. — Prodaja se prične ob 2. uri popoldne pri Ančini kovem kozolcu v Sp. Šiški. 1269

ZVITKE (role) za računske stroje, čep in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov ima vedno in v vsaki količini v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 61 Telefon 2980.

BAD-NAUHEIM

Nemčija

Postaja D-vlaka na progi Hamburg — (Berlin) — Kassel — Frankfurt a. M. — Basel
45 minut od Frankfurta am Main

Svetovno slavni ogljika bogati solni vrelci (30,5 - 34,4° C)

Nedosežni pri obolenostih srca in arterij, revmi, protinu, bronhitis, pri bolečinah hrbteničnega mozga, živčnih in ženskih boleznih —
Izbrane zabave. — Vseh vrst sport.

Vsi novodobni zdravilni pomočki. Lepo, prijetno okrevanje. Izborna nastanitev. Zmerne cene.
Prospekte daje kopališka in zdraviliška uprava Bad-Nauheim in potovalne pisarne.

Tvorniški objekt

ali prostori, primerni za tvornico pletenin (trikotažo), če mogoče z vodno močjo, se kupijo ali vzamejo v najem. — Ponudbe pod „Zukunft 5389“ an **RUDOLF MOSSE, Wien I., Sellenstraße 2.**

1.61

Po znižani ceni.
Dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, nameštni deli in pneumatika. Poseben oddelek za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev.
Prodaja na obroke. — Ceniki franco.

„Tribuna“ F. B. & Co., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

54L

Kraljevica

Tricetr št. ure oddaljeno s parnikom od Sušaka.
Morske in solne kopeli na pesku.

Informacije daje:
Društvo za promet stranaca u Kraljevici

1094

„TOBLER“

slavita svetovna tovarna čokolade, bonbonov in kakao prodaja že v 2000 prodajalnicah v krajini. Konsumentom je podarila samo v letu dni preko 1200 lepih poklonil-premij. Generazastopstvo in zaloga v BEOGRADU.

„Oboroči“, Trgovska — Telefon 31-89.

Št. 13.306/ref. IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo steklarskih, slikarskih in pleskarskih del

pri zgradbi mestne 80 stanovanjske hiše na Ahačjevi cesti v Ljubljani.

Vse tozadavne podatke daje mestni gradbeni urad, Šolski drevored št. 2-II med uradnimi urami od 21. maja 1927 dalje.

Mestni magistrat ljubljanski, 1241
dne 16. maja 1927.

Dr. Zarnik I. r.

Zahvala.

Za neštivilne dokaze iskrenega sočutja ob bolezni in smrti naše prisrčno ljubljene, nepozabne soproge, sestre in tete, gospe

Marije Kohlhauser roj. Kobau

tvrdki Mikuš in Kollmann vsem darovalcem krasnega cvetja ter vsem, ki so spremenili blagopokojnico v tako izredno častnem številu k večnemu počitku, izreka najtoplejšo zahvalo

globoko žalujoča rodbina Kohlhauser-Kobau

v LJUBLJANI dne 21. maja 1927

Ne zamudite

obiskati specialnega zasebnega tečaja za gg. čevljarske mojstre in pomočnike, ki se prične 11. julija t. l. — Vse informacije daje vodja tečaja g. J. STEINMAN v Ljubljani
Zahtevajte prospekt!

Zložljivo posteljo

dobro ohranjen — kupim takoj. — Ponudbe pod „Postelja 1244“ na upravo „Slov. Nar.“

Najstarejša slovenska plesarska in žirarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarnе „Evropa“).

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerne. 78/T

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priporoča najboljšje tambure, žice, škole, partiture in ostale potreščine za sva glazbala. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franco.

Zahvalnica

Gosp. lekarnar Blum, Subotica
Cast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše Larucin kapsule jako dobro pomagale pri spolni bolezni in da je kapaanje povsem prenehalo.

S spoštovanjem
M. L. LESKOVAC.
Larucin kapsule se dobivajo po Din 20. — po vseh lekarnah. — Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica. 74/L

popravila, preobleke

Najnovejši epohalni izum petrolejske plinske svetiljke, „AIDA“ z Autovo žarnico

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, aradov, gostilnic, šol, cerkev, dvoršč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektronična firma

SVARO i drug
ZAGREB, Preradovičeva ulica
— Iščemo zaupne zastopnike —
— Zahtevajte takoj prospekte! —

VENECIN

73L

izredna zdravilna voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran se dobiva zopet v vsaki lekarni
Skladišče za grosiste: **Isis, d. d.** Ljubljana.

LOKOMOBILI MOTORI

DIZEL / SAUGGA / PINI & KAY / KOMPL. PILANE

POVOLJNI PLAČEVNI USLOVI

Braća FISCHER d. o. o.
ZAGREB, Pantovčak 1b.

120 L

Med. Univ.

dr. V. STACUL

špecialist za otroške bolezni

ordinira od 11. — 12. in od 2. — 4. ure
v Ljubljani, Gosposvetska c. 2.

1215

Naznanilo.

Tvrška POK

NASLED.

Mirko Bogataj

LJUBLJANA

Stari trg št. 14

naznanja cenjenemu občinstvu,

da otvori dne 1. junija

svojo popolnoma na novo preurejeno in bogato založeno specialno trgovino vsakovrstnih najmodernejših

KLOBUKOV

ter se za cenjeni obisk najtopleje priporoča.

Cene zmerne! Postrežba točna!
Istotam se bodo sprejemali tudi klobuki v popravilo.

134

Prometni zavod za premog d. o. o.
Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

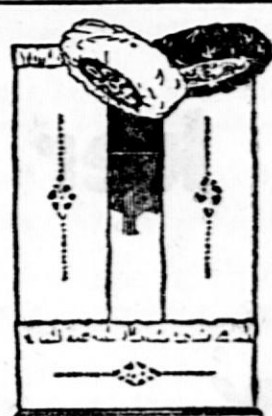
Kovaški premog vseh vrst

Koks žvamiški, plavžarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d. o. o. v Ljubljani,
Miklošičeva cesta 15/1

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“

Zastore, posteljna pregrinjala perilo, monograme, obleke i. dr. veze najfinije in najcenejše

mehanično umetno vezenje
Matek & Mikeš

Ljubljana, Da Imatinova ulica 13.

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, solo in dom.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, namramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice in nogavičke, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šifoni. Solingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. — Razna dišča mila — samo pri

Josip Petelinec

obizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Najnižje cene Ljubljana Točna potrežba!

Za dom!

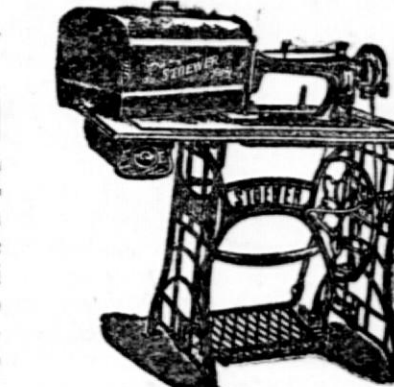
Za šivilje, krojače, čevljarje itd. najbolj priporočljiv je le

STOEWER šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (šitka), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega preminjanja plošč in drugo je stroj: v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih vzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud. Baraga,
Ljubljana, Šelenburgova 61.

Brezplačen pouk v vezenju, razbi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo.

Kral. ang. parobrod. linija

ROYAL MAIL LINE za JUŽNO AMERIKO

Brazilijo-Uruguay-Argentinio in Kubo-Chile-Peru.

Informacije brezplačno pri podzastopniku:

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Razglas.

Na podlagi sklepa okrožnega sodišča v Novem mestu z dne 3. maja 1927, opr. št. S 1/26/286 se izvrši prodaja iz proste roke vsega v konkurzno maso »Elektrarne ZAGRADEC, družbe z omejeno zavezo v Višnji gorici« spadajočega premoženja.

Proda se električna centrala v Zagradcu z vodno silo na Krki, z vsemi stroji in daljnovodi. Zvedeniško sodno ugotovljena vrednost 2.083.000 Din.

Kupci se pozivljajo, da vložijo pisemne ponudbe v pisarni konkurznega upravitelja dr. Josipa Režeka, odvetnika v Novem mestu, najkasneje do 10. junija 1927, kjer so natančni pogoji in vsi ostali podatki na razpolago. Kupci so vezani na stavljenе ponudbe do 1. julija 1927.

Novo mesto, dne 12. maja 1927.

Konkurzni upravitelj:
Dr. JOSIP REŽEK I. r.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.
Brzojavke: Kredit Ljubljana. Telefon št. 40, 457, 548, 803 in 806.

NA POLETJE za gospode in mladino prava dobrota SO ZRAK PROPUŠČAJOČI ČEVLJI

ker so udobni higijenični in lahki.

NAŠI PLATNENI ČEVLJI

napravijo izprehod v prirodo za dejanski užitek, udobni so radi dovršene oblike.

Moški tenis na zadrgo	Din 149—
Moški platneni beli ali sivi	„ 99—
Ženski platneni modne barve z ažuro . .	„ 89—
Ženski platneni čevlji v razprodaji dokler traja zaloga	„ 69—
Platneni za otroke št. 29 — 35	„ 69—
Platneni za otroke št. 25 — 29	„ 59—

Naše cene omogočujejo nakup vsakomur

Rato